

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

TAC pisassiissutilu pillugit Inatsisartunut nassuaat 2022

PAASISSUTISSIISUTIT

TAC aamma pisassiissutit pillugit Inatsisartunut nassuaat 2022

28-09-2023

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Imaneq 1A 701
Postboks 269
3900 Nuuk
Oqarasuaat: (+299) 34 50 00
Telefax (+299) 34 63 55

Email: apn@nanog.gl

Nittartagaq: www.apn.gl

SIULEQUT

Naalakkersuisut sinnerlugit matumuuna 2022-mi aalisarnermi TAC/Total Allowable Catches (Pisarineqarsinnaasutut Akuerineqarsinnaasut Amerlanerpaaffissaat) pillugit aamma pisassiissutit pillugit Inatsisartunut nassuaat saqqummiuppara. Inatsisartunit piginnaatinneqarneq tunngavigalugu aalisarnermi TAC aamma taakkununnga atatillugu pisassiissutit agguataarnerat ukiut tamaasa Naalakkersuisunit aalajangersarneqartarput. Nassuaammi uani pisassiisarnernut ataasiakkaanut tunngaviusut pilersarnerat aamma tamatuma kingorna pisassiissutit ataasiakkaat, nunanullu Kalaallit Nunaata aalisarneq pillugu isumaqatigiissuteqarfigisimasaannut qanoq agguaanneqartarneri pillugit nassuaatit saqqummiunneqassapput.

Nassuiammi 2022-mut siunnersuineq, TAC aamma pisassiissutit allaaserineqarput, aalisarnermut tunngasutigut Kalaallit Nunaata nunani tamalaani isumaqatigiissutigisimasai, kiisalu misileraalluni aalisarnerit, nunami maani aalisarnerup siuarsarnissaanut annertusarnissaanullu aallarnerneqarsimasut allaaserineqarlutik. Tamatumalu saniatigut pisassiissutinik atorluaanissamut paassisutissat nutaatut ilanngunneqarput.

Paasiuminartitsinerunissaq innuttaasunullu annertunerusumik paassisutissiinissaq Naalakkersuisut kissaatigaat, taamaammallu Inatsisartut ataatsimiinnerisa kingorna nassuaat Naalakkersuisut.gl aqqutigalugu tamanut saqqummiunneqarumaarpooq. Nassuaatit ukiut siuliineersut nittartakkami takuneqarsinnaalereerput.

Kim Kielsen

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq

Nuuk

IMAI

Paasissutissiissutit.....	1
SIULEQUT.....	2
TAkussutissiat PILLUGIT NALUNAARSUUTIT.....	5
Naalisaanernik nassuaatit.....	7
1. TUNULIAQUTAASUT SIUNERTAllu	8
2. AALLAQQAASIUT.....	8
2.1 NUNANUT ALLANUT TUNISAT NALingi.....	10
3. Aalisagaqtigiaat ANINGAAASARSIUTIGINEQARNERUSARTUT.....	12
3.1 RAAJAT.....	12
3.1.1 Kalaallit nunaata kitaa	12
3.1.2 tunu	14
3.1.4 NUNATTAMALAAT	15
3.2 QALERALLIT	16
3.2.1 KITAANI (AVATAANIITTUT).....	17
3.2.2 Tunu (AVATAAsiortut).....	18
3.2.3 KITAANI (SINERISSAP QANITTUANI).....	19
3.3 SAARULLIIT	23
3.3.1 AVATAAsiortut	23
3.3.2 SINERISSAP QANITTUANI	24
4. Aalisakkat ALLAT - AVATAANIITTUT.....	25
4.1 SULUPPAAKKAT	25
4.1.1 KITAANI	25
4.1.2 IRMINGERIP IMARTAANI	25
4.1.3 tunumi AAMMA ISLANDIMI (PISASSIISUTIT AKULERIISUT)	26
4.2 TUPISSUTIT	27
4.3 NATAARNAT	27
4.4 QEEQQAT.....	28
4.5 AMMASSAT	28
4.5.1 Tunu	28
4.6 Saarullernat	29
4.7 NORSKIT AMMASSASSUI UPERNAAKKUT SUFFISARTUT (ATLANTO-SKANDISK)	30
4.8 AVALERAASARTUUT	31
4.9 TINGUTTUUT	32
4.10 EQALUKkat eqalugaasallu	32

5. Aalisakkat ALLAT - SINERISSAP QANITTUANI	32
5.1 assagiarsuit	33
5.2 UILUIT	36
5.3 KAPISILLIT	37
5.4 NIPISAT, ARNARLUIT	38
6. MISILERAALLUNI AALISARNEQ.....	40
6.1 SAARULLINNIK, SULUPPAAKKANIK, QALERALINNIK, NATAARNANIK, TINGUTTUUNIK, saarullinnik atamasunik, QEEQQANIK EQALUNNILLU tunumi SINERISSAP QANITTUANI NINGITTAKKERSORLUNI QASSUSERSORLUNILUUNNIIT AALISARNEQ.....	40
6.2 Avataani ammassassuaasat	40
6.3 NUNATTA AVANNAATA KANGIATA AVATAANI AQUTSIVEQARFIMMI SAARULLIIT	41
6.4 KITAANI INALUGALLIT	41
6.5 KITAANI SINERISSAP QANITTUANI SIUTERORSUIT	42
6.6 ANGALLATIT MIKISUT ATORLUGIT KITAANI SINERISSAP QANITTUANI EQALUGAASAT	42
6.7 KITAANI SINERISSAP QANITTUANI ANGALLATIT ATORLUGIT AMMASSAT	43
6.8 AMMASSAT Aalisakkallu ALLAT IKERINNARSIORTUT ANGALLATIT AVATAASIORTUT ATORLUGIT	43
6.9 assagiarsuit	43
6.10 INERNILIUSAQ.....	44
7. Illugilluni isumaqatigiissutit	45
7.1 EU	45
7.2 SAVALIMMIUT	47
7.3 NORGE	48
7.4 RUSLAND	49
8. ILANNGUSSAT	51
ILANNGUSSAQ 1: 2022-MI AVATAASIORKUNI AALISARNERMI SIUNNERSUINEQ AAMMA TAC, TONSINNGORLUGIT.	51
ILANNGUSSAQ 2: 2022-MI SINERISSAP QANITTUANI AALISARNEQ PILLUGU SIUNNERSUINEQ AAMMA TAC, TONSINNGORLUGIT.....	54
ILANNGUSSAQ 3: PISASSIISSTINIT ANNERTUSSUTSINK AGGUATAARINEQ, 2022	56

TAKUSSUTISSIAT PILLUGIT NALUNAARSUUTIT

Takussutissiaq 1: Naalisaanernik nassuaatit

Takussutissiaq 2: Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni aalajangersimasumik ilaasortat* aamma taaseqataasinnaanatik ataatsimeeqataasartut

Takussutissiaq 3: Nunatta kitaani raajarniarnermi TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq

Takussutissiaq 4: Nunatta Kitaani raajarniarnermi TAC, qaqitat aamma Kitaani raajarniarnermi atuineq procentinngorlugu

Takussutissiaq 5: Tunumi raajarniarnermi TAC, aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq

Takussutissiaq 6: Tunumi raajarniarnermi TAC, qaqitat aamma Kitaani raajarniarnermi atuineq procentinngorlugu

Takussutissiaq 7: Ikersuaq Davisimi aamma Baffinip Kangerlumanersuani qaleralinnik avataaniittunik qaleralinniarnermi TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq

Takussutissiaq 8: TAC, qaqitat aamma Ikersuaq Davisimi Baffinnillu Kangerlumanersuani avataani qaleralinniarnermi atuineq procentinngorlugu

Takussutissiaq 9: TAC aamma Tunumi avataani qaleralinniarneq pillugu ilisimatuussutsikkut siunnersuineq

Takussutissiaq 10: TAC, pisassiissutinit qaqitat aamma Tunumi avataani qaleralinniarnermi atuineq procentinngorlugu

Takussutissiaq 11: Sinerissap qanittuani qalerallit pillugit TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq

Takussutissiaq 12: TAC, pisassiissutinit qaqitat aamma sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi atuineq procentinngorlugu

Takussutissiaq 13: TAC, pisassiissutinit qaqitat aamma Tunumi Kitaatalu avataani saarullinniarnermi ilisimatuussutsikkut siunnersuineq

Takussutissiaq 14: TAC, pisassiissutinit qaqitat aamma Tunumi Kitaatalu kujataani avataasioluni saarullinniarnermi atuineq procentinngorlugu

Takussutissiaq 15: TAC aamma kitaani sinerissap qanittuani saarullinniarneq pillugu ilisimatuussutsikkut siunnersuineq

Takussutissiaq 16: TAC, pisassiissutinit qaqitat aamma sinerissap qanittuani saarullinniarnermi atuineq procentinngorlugu

Takussutissiaq 17: Tunumi Islandimilu suluppaakkat pillugit TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq

Takussutissiaq 18: Tunumi Islandimilu ammassat pillugit TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit

Takussutissiaq 19: Tunumi Islandimilu ammassat pillugit TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit

Takussutissiaq 20: 2022-mut kalaallit assagiarsunniarnerat pillugu TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq

Takussutissiaq 21: Piffissami 2017-2021 kalaallit assagiarsunniarneranni TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq

Takussutissiaq 22: Uiluinniarnermi TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq

Takussutissiaq 23: Aqutsinissamik pilersaarut qanittukkut isumaqatigiissutaasoq naapertorlugu Kalaallit Nunaanni kapisillit pillugit TAC

Takussutissiaq 24: (Arnarlunnik) nipisanniarnermi TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq

Takussutissiaq 25: Nunatta eqqaani EU-p aalisarnissamik periarfissai

Takussutissiaq 26: Savalimmiut eqqaanni Kalaallit Nunaannut pisassiissutit aamma Kalaallit Nunaata eqqaani Savalimmiunut pisassiissutit

Takussutissiaq 27: Kalaallit Nunaannut Norgep eqqaani aamma Norgemut Kalaallit Nunaata eqqaani pisassiissutit

Takussutissiaq 28: Nunatsinnut Ruslandip eqqaani aamma Ruslandimut Nunatta eqqaani pisassiissutit

NAALISAANERNIK NASSUIAATIT

Takussutissiaq 1: Naalisaanernik nassuaatit

APN	Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik
EU	European Union
Sulisitsisut	Grønlands Erhverv
KANUANA	Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik
Pinngortitaleriffik	Pinngortitaleriffik
ICES	Imartat Ilisimatusarfigineqarnerannut Nunat Tamalaat Siunnersuisoqatigiivi
PNPN	Pisassiissutit nammineq pigisat niuerutigineqarsinnaasut
KNAPK	Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat
MSC	Marine Stewardship Council
NAFO	Northwest Atlantic Fisheries Organization / Atlantikup Avannaata Kitaani Aalisarneq pillugu Suleqatigiiffik
NASCO	North Atlantic Salmon Conservation Organization / Atlantikup Avannaani Kapisillit Piujuartinneqarnissaat pillugu Suleqatigiiffik
NEAFC	North-East Atlantic Fisheries Commission / Atlantikup Avannaata Kangiani Aalisarneq pillugu Isumalioqatigiissitat
NUSUKA	Nunaqavissut Suliffiutillit Kattuffiat
SFG	Sustainable Fisheries Greenland
SIK	Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat
SQAPK	Sinerissap Qanittuani Aalisartut Piniartullu Kattuffiat
TAC	Total Allowable Catches / Pisarineqarsinnaasutut Akuerineqarsinnaasut Amerlanerpaaaffissaat

UK

United Kingdom / Tuluit Nunaat

1. TUNULIAQUTAASUT SIUNERTALLU

Inatsisartut inatsisaanni nr. 18, 31. oktober 1996-imeersumi § 5, imm. 1 aamma 2 naapertorlugit matumuuna saqqummiunneqarpoq Kalaallit Nunaata aalisarnermut oqartussaaffigisaani aalisagaqatigiaat pillugit 2022-mut TAC aamma pisassiissutit pillugit Inatsisartunut nassuaat. Nassuaat takussutissianik assigiinngitsunik imaqportaaq, tassaappullu siunnersuinerit, TAC, aalisagaqatigiaanut assigiinngitsunut pisassiissutit pillugit kiisalu aalisagaqatigiaat pineqartut aalisarneqarnerannik nassuaatit. Nassuaammi ilaatinneqarputtaaq takussutissiaq nunat marluk illugiillutik isumaqatigiissutaannik nassuaatit Kalaallit Nunaata aamma ilaaffigisaa.

2. AALLAQQAASIUT

Ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit inuaqatigiinnilu aningaasarsiornikkut isumaliutissiissutit aallaavigalugit Nunatta aalisarnikkut oqartussaaffigisaani aalisagaqatigiaat toqqakkat pillugit TAC ukiut tamaasa Naalakkersuisunit aalajangersarneqartarput. Aalisarneq pillugu inatsimmi § 32, imm. 3 naapertorlugu TAC-mik aalajangersaannginnermi Naalakkersuisut Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnik (Takussutissiaq 2-miittunik) isumasioqateqartarput. Taamaalillutillu Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit aamma taaseqataasinnaannatik ataatsimeeqataasartut ima katitigaapput taakkulu akuunerisigut, uumassuseqarnikkut, aningaasarsiornikkut, inuussutissarsiutitigut inuaqatigiinnilu mianerisassat Kalaallit Nunaata ingerlataasa pingarnerpaartaaniittut isiginiarneqartarlutik.

Takussutissiaq 2: 2022-mi Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni aalajangersimasumik ilasortat* aamma taaseqataasinnaannatik ataatsimeeqataasartut.

Ingerlatsisut

Sinniisut
amerlassusaat

Sulitsisut*	3
KNAPK*	3
Arctic Prime Fisheries ApS	1
Inuutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiisitaanermullu Naalakkersuisoqarfik	1

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik	1
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik	2 + 1 Allatsi
Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiuuteqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik	1
Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik	1
Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik	1
Pinngortitaleriffik	1
NUSUKA	1
Royal Greenland A/S	1
SQAPK	1
SIK	1
SFG	1

Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq uumasoqatigiaanik naliliisarnernik tunngaveqarpoq, taakkuninngalu suliaqartartut tassaapput Pinngortitaleriffik, tassanngalu suleqataasarpus nunani tamalaani immamik misissuineq pillugu suleqatigiiffit marluusut, tassaasut ICES / Nunani Tamalaani Immamik Misissuineq pillugu Siunnersuisoqatigiit aamma NAFO / Atlantikup Avannaani Aalisarneq pillugu Suleqatigiiffik. Siunnersuinermi ilisimasanik paasisaqarfii assiginngitsut tunngavagineqartarput, ilaatigullu pineqarput ilisimatuussutsikkut misissuinernit paasisat, aningaasarsiutigalugu aalisarnernit paasisat katarsorneqarnikuusut, soorlu tunisinermi paasisat kiisalu logboginit(umiarsuup ingerlarnanik nalunaarsuivik) paasisat.

Uumasoqatigiit aalajangersimasut pillugit TAC aalajangersarneqareeraangat, TAC-p ilai isumaqatigiissutigineqareersut illuatungaani peqatigisanut (EU-mut, Islandimut, Norgemut, Savalimmiunut Ruslandimullu) agguanneqartarput. Kalaallit Nunaata piffissami pineqartumi tassani isumaqatigiissutai naapertorlugit. TAC-p sinnera aqutsinermik tunngaviit atuuttut aamma sinerissap qanittuani avataaniluunniit aalisariutit immikkoortut aallaavigalugit agguataarneqartarpoq. Aalisariutinut immikkoortunut avataasiortunut pisassiissutit ingerlatsisut akornanni qinnuteqartitsereernikkut agguanneqartarput. Aalisariutinut sinerissap qanittuaniittunut aalisarneq pisassiissutit nungunissaasa tungaanut (paggatassiuertut) ingerlanneqarajunnerusarpoq, tamatumani lu pisassiissutaatilik pisassiissutit

nungunnissaasa tungaanut aalisartarpooq, tamatumalu kingorna aalisarneq matuneqartarluni. Aalisarnerit ilai, raajarniarnermut aamma atatillugu kiisalu aqutsiveqarfik 47-mi sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi pisassiissutit nammineq pigisat niuerutigineqarsinnaasullu (PNPN) tunngavigalugit malittarisassaqaqtinneqarput. PNPN tunngavigalugu aalisarnermi peqataasinnaanissamut pisassiissutit ilaannik peqartoqassaaq, tamatumalu kingorna pisassiissutit ilaannik pigisat naapertorlugit ukiumut pisassiissutinit annertussutsinik tunniussisoqassaaq.

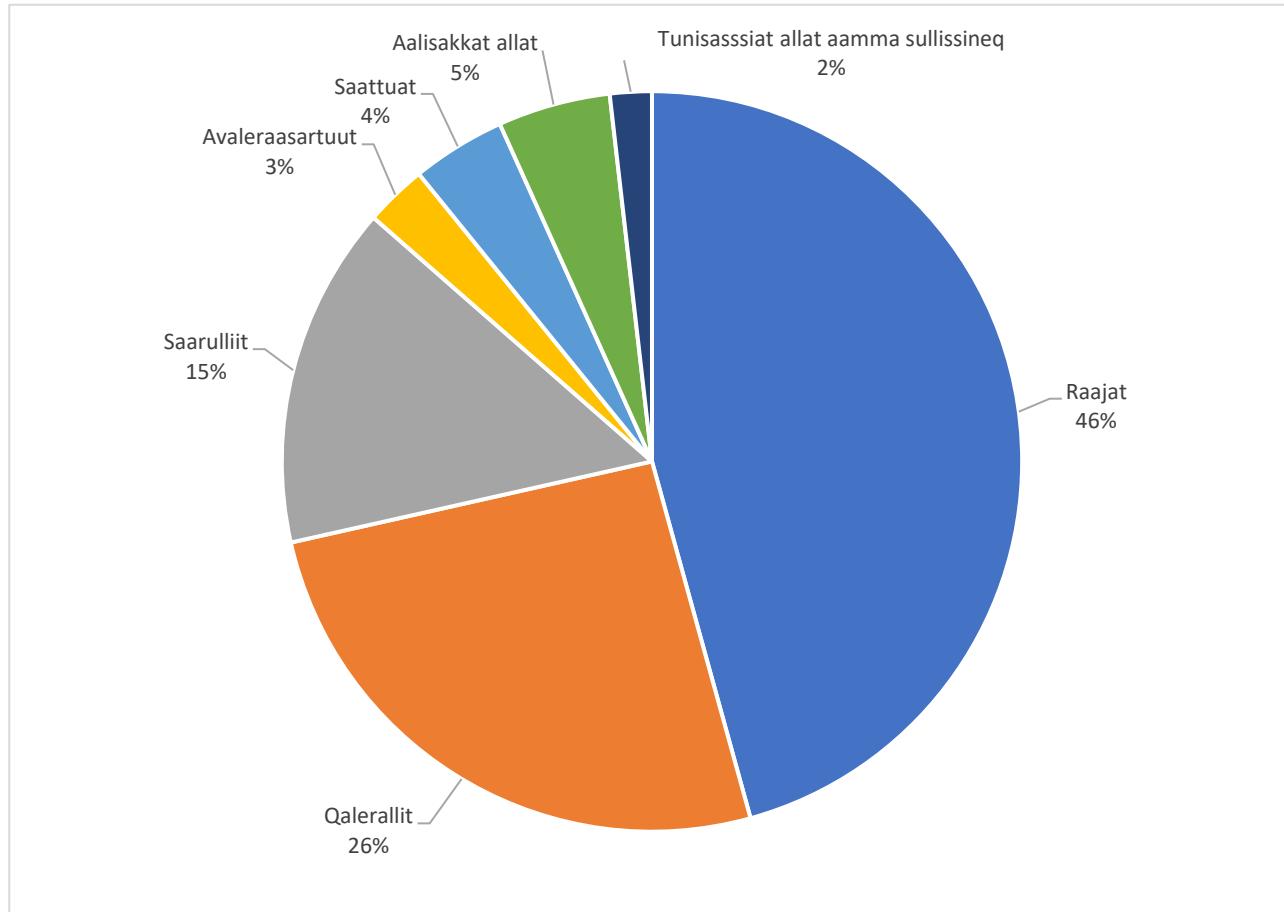
2.1 NUNANUT ALLANUT TUNISAT NALINGI

Kalaallit Nunaata nunanut allanut niueruteqarnerani nioqqutissiat tassaanerupput aalisarnermik inuussutissarsiutineersut, taakkulu 2022-mi nunanut allanut ataatsimut niuerutigineqartut nalingisa 99 %-eraat. Ataani titartakkami takutinneqarpooq 2022-mi kalaallit nunaata allanut niuerutai, kiisalu Kalaallit Nunaanni Kisitsisitigut Naatsorsueqqissaartarfik¹ naapertorlugu kalaallit aalisakkanik nioqqutissiaasa agguataarneqarnerat. Kalaallit nunanut allanut ataatsimut niuerutai malillugit aalisagaqatigiaat assigiinngitsut %-nngorlugit tulleriinneri imaapput; raajat annertunerpaajullutik (46 %), qalerallit (26 %) aamma saarulliit (15 %), taakkulu 2022-mi kalaallit nunanut allanut ataatsimut niuerutaasa 86 %-eraat. 2021-mi aalisagaqatigiaat taakku pingasuusut ataatsimut nalingi 82 %-iusut tunngavigalugit %-nngorlugi tulleriinneri imaapput; raajat 47 %), qalerallit 26 % aammalu saarulliit 8 %.

¹ [Kalaallit Nunaanni Kisitsisitigut Naatsorsueqqissaartarfik](#) Malugeqquneqarpoq tabelit ataavartumik allanngorartinneqartarmata. Sammisamut unga paasisat pissarsiarineqarput 21. april 2023.

Ilusilersugaq 1: 2022-mi Kalaallit Nunaata nunanut allanut niuerterata aalisagaqtigiaanut agguataarlugit pissutsit atuuttut tunngavigalugit nalingi.

- **Raajat** 2022-mi avammut niuerterup ataatsimut nalingata 46%-rai. Raajanik nunanut allanut niuerterup nalinga *2022-mi 395 mio. kr.-nik* 2021-mut sanilliullugu *annertuneruvoq*.
- **Qalerallit** 2022-mi nunanut allanut niuerterup ataatsimut nalingata 26%-rai. Qaleralinnik nunanut allanut niuerterup nalinga *2022-mi 235 mio. kr.-nik* 2021-mut sanilliullugu *annertuneruvoq*.
- **Saarulliit** 2022-mi nunanut allanut niuerterup ataatsimut nalingata 15%-rai. Saarullinnik nunanut allanut niuerterup nalinga *2022-mi 488 mio. kr.-nik* 2021-mut sanilliullugu *annertuneruvoq*.
- **Avaleraasartuut** 2022-mi avammut niuerterup ataatsimut nalingata 3 %-rai. Avaleraasartuunik nunanut allanut niuerterup nalinga *2022-mi 124 mio. kr.-nik* 2021-mut sanilliullugu *annikinneruvoq*.
- **Saattuat** 2022-mi avammut niuerterup ataatsimut nalingata 4%-rai. Saattuanik nunanut allanut niuerterup nalinga *2022-mi 19 mio. kr.-nik* 2021-mut sanilliullugu *annertuneruvoq*.

3. AALISAGAQATIGIIAAT ANINGAASARSIUTIGINEQARNERUSARTUT

Immikkoortoq 2.1-mi, ilusilersugaq 1-imik takuneqarsinnaavoq Nunatta pingaarnertut aningaasarsiutigisartagai pingasuuusut, tassaasut raajat, qalerallit saarulliillu. Nunatta ataatsimut nunanut allanut niuerneranut taakku pingaaruteqarluinnartuummata, soorunami aalisagaqatigiaat taakku pingasuuusut itisiliilluni nassuaateqarluni erseqqissaaffigineqarput, tassanilu ilaatigut imaritinneqarput ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit, TAC aalajangersarneqartoq aamma pisassiissutinik agguataarineq.

3.1 RAAJAT

Raajarniarneq Nunatta kitaani, Tunumi, nunat tamalaat imartaanni kiisalu Svalbardip eqqaani ingerlanneqartarpooq. 2013-imik Nunatta kitaani raajarniarneq MSC-mit uppernarsaaserneqartalerpoq.

NAFO-mit ilisimatuussutsikkut siunnersuisoqartarpooq. Siunnersuineq tunngavissaliat malillugit naatsorsorneqartarpooq, isiginiarneqartarpullu raajat uumasut pisarineqarsinnaasut, raajarniutinit pisaasartut, pisat akuttussusii, kiisalu saarulliit amerlassusii agguataarnerilu, saarulliimmik raajanik nerisaqartarnerat ilimagineqarpoq. Tunngavissalianut paasissutissiisarput Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik (KANUAANA) aamma Pinngortitaleriffik.

3.1.1 KALAALLIT NUNAATA KITAA

2021-mi Kitaani raajat (*Pandalus borealis*) pillugit aqutsinissamik pilersaarut saqqummiunneqartoq piffissami 2021-2025 atuuttussaavoq. Tamatumani Kitaata imartaani uumassusillit assigiinngisitaartuunerat tunngavigalugu uumassuseqarfiusunullu atatillugu *uumassuseqarfiusut piliergartorfiusartut nerisaqaqatigiinnilu amerlasuunut tunngaviunerisa attatiinnarnissaa* pingaarnertut anguniagaapput. Ilisimatuussutsikkut siunnersuinermut anguniagaasoq tassaanikuovoq, *ukiumut pisat tamakkerlugit ima annertussuseqassasut, ataatsimut toqorartarnerisa piffissaq ungasinnerusoq tunaartaralugu annertunerpaamik uumasoqatigiinnik atuinerup qaangersimassanngikkaa.*

Aqutsinissamik pilersaarut malillugu TAC-mik aalajangiinermi ilisimatuussutsikkut siunnersuineq malinneqassaaq, ukiumoortumillu nikingassut annertunerpaamik 12,5 %-imik nikerarsinnaavoq. Ilisimatuussutsikkut siunnersuinermi kinguariaatissaq 20 %-iussasoq annertunerussasorluunniit inassutigineqartillugu, imaluunniit ilisimatuussutsikkut siunnersuinermi qaffariaatissaq 30 %-iussasoq annertunerussasorluunniit inassutigineqartillugu, ajornartorsiullu qulaajaaffiginiarlugu Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit taaseqataasinnaannatillu ataatsimeeqataasartut immikkut ittumik ataatsimiinnissamut aggersarneqassapput.

2021-mi novemberiugaa 2022-mi raajarniarneq pillugu siunnersuinermik Pinngortitaleriffik tamanut saqqummiussaqpoq. Siunnersuinermi Kitaani 2022-mi 115.000 tonsit ataatsimut pisarineqassasut inassutigineqarpoq, tamannalu 2021-mi siunnersuinerup assigaa. Siunnersuineq naapertorlugu 2022-mut Kitaani raajat pillugit TAC 115.000 tonsiussasoq Naalakkersuisut aalajangerpaat.

Piujuartitsineq tunngavigalugu Aalisarnermi peqatigiinnissamik isumaqatigiissut naapertorlugu, 2022-mi Kitaani raajat 2.600 tonsit Kalaallit Nunaata EU-mut tunniuppai. Kalaallit Nunaat Canadamik pisortatigoortumik isumaqatigiissuteqanngilaq, kisiannili Raajarniarnissamut aqutsinissamut pilersaarut malillugu Kalaallit Nunaata 2022-mi raajat 1.223 tonsit Canadamut immikkoortippai. Tunniussinermut pissutaavoq raajaqatigiit MSC-mit uppernarsaaserneqarsimasut Nunatta Canadallu akornanni ataatsimoorussamik raajaqatigiummata, taamaalillunilu MSC-mit uppernarsaasiineq attatiinnarumallugu Nunarput raajartassiissutit ilaanik Canadamut immikkoorsinikuuvoq.

[Takussutissiaq 3: Piffissami 2017-2022 Nunatta kitaani raajarniarnermi TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq \(tonsinngorlugit\)](#)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Siunnersuineq	90.000	105.000	105.000	110.000	115.000	115.000
TAC	90.000	101.250	105.000	110.000	115.000	115.000

Raajarniarnermi pisassiissutit ilaannik nunanut allanut immikkoortitsisoqartarpoq. 2022-mi TAC tamarmiusoq 115.000 tonsinut aalajangiunneqarnikuuvoq. Pisassiissutit ilaannit nunanut allanut immikkoorsereernerup kingorna pisassiissutit sinneruttut agquaanneqarput kitaani avataasiortunut (57%) sinerissallu qanittuani aalisartunut (43%). Avataasioluni aalisartuniit sinerissap qanittuani aalisartunut pisassiissutinik nammineq pigisanik niueqatigiuttoqarsinnaavoq, tamannalu pisassiissutinik atuinermi takuneqarsinnaavoq. Pisassiissutit tamakkiisumik atorneqarput. 98 %-imik allassimaneranut peqqutaavoq Canada-miut pisaat pisassiissutinik qaqtani takuneqarsinnaanngimmata. Tamatumap saniatigut pisassanik nuussisoqartarpoq tamassumalu 1:1-imik assersuusiornissaq ajornakusoorsisittarpaa.

Takussutissiaq 4: 2022-mi Nunatta kitaani raajarniarnermi TAC, qaqtat aamma kitaani raajarniarnermi atuineq procentingorlugu.

Aqutsiveqarfik	TAC (tonsinngorlugit)	Pisassiissutinit qaqinneqartut (tonsinngorlugit)	Atuineq %-inngorlugu
Katillugit	115.000	112.568 ²	98

3.1.2 TUNU

Tunumi raajat pillugit aqutsinissamik pilersaaruteqanngilaq, ukiunilu kingullerni TAC siunnersuinermit gaffasinnerusarsimavoq. 2022-mi siunnersuineq 2021-misuulli 3.000 tonsiuvoq. Tunimi raajat pillugit TAC 6.850 tonsiussasoq Naalakkersuisut aalajangerpaat, ukiullu siuliani TAC-mut sanilliullugu 150 tonsit annikilleriaataapput.

Aalisarnermi peqatigiinnissamik isumaqatigiissut naapertorlugu, 2022-mi Tunumi raajat 4.850 tonsit Kalaallit Nunaata EU-mut immikkoortippai.

Takussutissiaq 5: Piffissami 2017-2022 Tunumi raajarniarnermi TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq (tonsinngorlugit)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Siunnersuineq	2.000	2.000	2.000	2.000	3.000	3.000
TAC	5.300	5.000	4.300	4.000	7.000	6.850

Pisassiissutit tamakkiisumik atorneqarsimannngillat, tamannalu pisassiissutinik nuussinermik peqquteqarnerusimavoq.

Takussutissiaq 6: 2022-mi Tunumi raajarniarnermi TAC, qaqtat aamma kitaani raajarniarnermi atuineq procentinngorlugu

Aqutsiveqarfik	TAC (tonsinngorlugit)	Pisassiissutinit qaqinneqartut (tonsinngorlugit)	Atuineq %-inngorlugu
Tunu	6.850	5.510	80

² Canada-miut pisaat pisassiissutinik qaqtani ilaanngillat. Sianiatigullu raajanik pisassiissutinik nuussineqartarpooq.

3.1.4 NUNAT TAMALAAT

Kalaallit Nunaata kitaa kangiatalu saniatigut Kalaallit Nunaat aamma nunat tamalaat imartaanni raajarniarsinnaavoq. Nunarput NAFO-mi ilaasortaanermigut sumiiffiliinermi 3 M-imi aamma Flemish Cap-imik taaneqartartumi kiisalu sumiiffiliinermi 3L-imi aamma Grand Bankimik taaneqartartumi periarfissaqarpoq. Norgelu aalisarneq pillugu isumaqatigiissuteqarnikkut Svalbardip eqqaani raajarniarnissamik Nunarput periarfissaqarpoq.

Flemish Cap-ip eqqaani raajat (NAFO-mi sumiiffiliineq 3M)

Flemish Capimi raajarniarneq nunat tamalaat imartaanni ingerlanneqartarpoq, aalisarnerlu NAFO aqqutigalugu malittarisassaqartinneqarluni. Aalisarnerup akuerisaasup ullut aalisarfiusut malittarpai. Raajaqatigiit illersorniarlugit Flemish Cap-ip eqqaani raajarniarneq 2011-mi matuneqarpoq. 2010-mi NAFO-mi ukiumoortumik ataatsimiinnermi matusigallarnissap atuutilernissaa aalajangerneqarpoq, tassami raajaqatigiinnut atatillugu piujuartitsinermik killissarititaasoq B_{lim}^3 ataanneqarsimammat.

2020-mi 2021-milu Flemish Cap-ip eqqaani raajarniarneq ammaqqinneqarpoq, tassanimi nalilerneqarmat raajat amerliartoqqilersimasut. 2020-mi NAFO-p ataatsimiinnerani pisassiissutit nunat ilaasortaasut akornanni agguanneqartussaagaluqput, Covid-19-ili pissutigalugu tamanna kinguartinneqarpoq. 2020-mi 2021-milu Nunarput sumiiffiliinermi NAFO 3M-imi ullunik aalisarfissanik 129-nik periarfissaqarpoq. Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq naapertorlugu 2021-mi NAFO-p ukiumoortumik ataatsimiinnerani matusigallarnerup atuutileqqinnissaa akuerineqarpoq, taamaammallu Nunarput sumiiffiliinermi NAFO 3M-imi ullunik aalisarfiusunik 2022-mi periarfissinneqanngilaq.

NAFO-p ukiumoortumik ataatsimiinnerani raajarniarnermik aqtsineq isummersorfigineqarpoq. Ullunut aalisarfiusunut sanilliullugu pisassiissutit tunngavigalugit aqtsinissamut ikaarsaariarnissaq ataatsimut isigalugu kissaatiginartinneqarneruvoq. Pisassiissutit tunngavigalugit aqtsineq qajannaannerusutut nakkutigiuminarnerusutullu isigineqarpoq. Agguasseriaatsimik tunngavissat ilaasa ullut aalisarfittut pigisat aallaavigivaat, allalli siusinnerusukkut pisat aallaavigivaat, allallumi aamma ullunik aalisarfinnik pisanillu akuleriissitsinermik tunngaveqarusullutik. Norge EU-lu siunnersuuteqarput, ilaatigullu Canadamit annertunerujartuinnartumik piumasarisat naapertorniarneqarput, siunnersuulli Nunatsinnut Savalimmiunullu naammaginannilaq. Ataatsimiinnermi isumaqatigiinnissaq anguneqanngitsoorpoq, 2023-

³ Peqassutsip annikinnerpaaffissaa ilimanarluinnartumik raajaqatigiinnut nutaanik pilersuisussanik amigaateqariartuaarnermik kinguneqartussaasooq.

mullu killiffik tassaavoq matusigallarneq suli atuutissasoq, kiisalu illuatungeriit isumaqatigiissuteqarniarlutik naapeqqissasut isumaqatigiissutigineqarluni.

Grand Bank-ip eqqaani raajat (NAFO-mi sumiiffiliineq 3L)

New Foundlandip avataani Grand Bankimi raajaqatigigit Canadap raajaqatigiivinut atasuupput, amerlanersaallu Canadap aalisarfianiittuupput. Grand Bankimi imartaq annikitsoq nunat tamalaat imartaaniippoq. Sumiiffik taanna NAFO-mit aqunneqarpoq, aamma Canadap NAFO-lu akornanni isumaqatigiissut 1999-imeersoq napertorlugu sumiiffimmi tassani raajat pillugit ataatsimut TAC-p 5/6-lii Canadap pisussaavai. Sinneruttut peqataasutut atsioqataasut akornanni naligiimmik agguanneqassapput.

Savalimmiut isumaqarput TAC-p ilaaniq maannamit pisartakkaminnit annertunerusumik pisariaqaraluarlutik. Taamatut piumasaqarnermi tunngavilersuutinut ilaavoq qanganilli aalisartarsimaneq, kiisalu ilisimatuussutsikkut misissuinermi ilapittuuteqartarnertik il.il. Taamaammat DFG (Danmark Savalimmiut aamma Kalaallit Nunaat sinnerlugu) peqataasutut atsioqataasutut 2013-imili agguassisarneq pillugu akerliliisarsimavoq. Raajat piffissami sivisumi ikiliartornikuupput, 2015-imiillu TAC 0 tonsimut inissinneqarnikuuvoq, taamaalillunilu Savalimmiunit akerliliisarneq tunngavilersuutaannaasarsimavoq.

Sumiiffimili raajarniarneq ammaqqissagaluarpat Kalaallit Nunaata oqaluttuarisaanermi aalisarsinnaanermut piginnaatitsissutit tigummiinnarsinnaallugit naatsorsuutigaa.

Svalbardip eqqaani raajat

Svalbardip eqqaani aalisarneq malittarisassaqtinniarlugu Norgep 1977-imil Aalisarfigineqarsinnaasutut illersugaq (Fiskeværnszone) pilersippaa. Nunatta Norgelu illugiillutik isumaqatigiinniartanerminni Aalisarfigineqarsinnaasutut illersugaq naammaginagu ukiut tamaasa oqariartuutigisarnikuuaa.

Svalbardip eqqaani raajarniarnermi norskit peqqussutai atuuttut naapertorlugit (taakku Kalaallit Nunaannit akuerineqanngitsut), Nunarput aalisariutit tallimat atorlugit ulluni aalisarfiusuni 450-ini raajarniarnissamik pisinnaatitaaffeqarpoq. Periarfissaq tamanna kalaallit umiarsuaatileqatigiivinit annikitsuaraannarmik atorneqarnikuuvoq. 2020-mi aalisariut ataasiinnaq aalisarnermik ingerlatsinikuuvoq, 2021-mi aalisariutinik aalisartoqarsimanngilaq, 2022-milu kalaallit aalisariutaannit Svalbardip eqqaani ullut aalisarfissatut periarfissat atorneqarsimanngillat.

3.2 QALERALLIT

Qalerallit immikkoortut avataaniittut sinerissallu qanittuaniittut aalisarneqartarput. Immikkoortut taakku marluk qanoq aqunneqartarnerat assigiinngilluinnartuuvoq. Siullermik immikkoortut avataaniittut Nunatta

kitaaniittut kangianiittullu nassuaateqarfingineqarput, tamatumalu kingorna immikkoortut sinerissap qanittuani Kitaaniittut nassuaateqarfingineqarlutik.

3.2.1 KITAANI (AVATAANIITTUT)

Kitaani qalerallit avataaniittut qaleraleqatigiupput ataatsimoorussat, taakkulu Nunatsinnit Canadamillu avinnejartarput. Qaleraleqatigiit aqutsiveqarfinnut marlunnut immikkoortinneqarnikuupput, kujataani Davisip Ikersuani, avannaanilu Baffinip Imaartaani. Kitaani avataasiorluni kalaallit qaleralinniarnerat piffissami 2021-2025-mi atuuttumi aqutsinermik pilersaarutikkut aqunnejartarpoq, TAC-mi ilisimatuussutsikkut siunnersuineq naapertorlugu aalajangersarneqarnikuummat. Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq NAFO-mit tunniunneqartarpoq, ukiullu marlukkaarlugit atuuttuusarluni. Siusinnerusukkut siunnersuinerit marluk tunniunneqartarput, ataaseq Davisip Ikersuanut atuuttoq, aappaalu Baffinip imartaanut atuuttoq, 2019-milli sumiiffinnut taakkununnga marluusunut siunnersuineq ataatsimoortoq tunniunneqartalernikuuvoq.

Davisip Ikersuanut aamma Baffinip imartaanut ataatsimut siunnersuineq 2021-mut sanilliullugu 2022-mi allanngortinneqanngilaq, taamaammallu siunnersuinerit ataatsimut 36.370 tonsiupput. Canadamik illugiilluni suli isumaqatigiissuteqartoqarnikuunngilaq, taamaalillunilu qaleraleqatigiit pillugit suli pisortatigoortumik agguasseriaaseqarnissamik tunngavissiortoqarnikuunani. TAC-p ilisimatuussutsikkut siunnersuineq naapertorlugu aalajangersarneqartarnerani illugiillutillu peqataasunut marluusunut assigiimmik avinnejartarnera ileqqunikuuvoq. Taamaammat Kitaani pisassiissutit 18.185 tonsinngorlugit aalajangersarneqarnikuupput, tassanimi pisassiissutit siunnersuineq naapertorlugu Naalakkersuisut aalajangersarnikuummassuk.

TAC aqutsiveqarfiiit Davisip Ikersuani aamma Baffinip imartaata akornanni naligimmik avinnejartarnikuuvoq, sumiiffinnullu marluusunut tamanut 2022-mi 9.092,5 tonsit tunniunneqarput. Qaanaamut 252 tonsit immikkoortinneqarput, taakkulu Kitaata avannaani pisassanit tunniunneqarput. Qaanaamit pisassat avataasiortut pisassaannit tiguneqartarnerat ileqqunikuuvoq, tassami Qaanaap eqqaani qaleraleqatigit avataani qaleraleqatigiinnit immikkoortuunerat tunngavilersussallugu paasisat naammanngimmata. Qaanaamit pisassat tamakkernissaat sikuniarnerata kingusinaarnera pissutigalugu angumerineqarsinnaasimanngillat, taamaammallu pisassiissutit tamakkerlugin aalisarnissaat isumannaarniarlugu 110 tonsit Kitaata kujataanut nuunneqarput. Qinnuteqartut marluk akornanni 110 tonsit naligimmik avinnejarput.

Kitaata avataani qaleralinniarluni aalisarneq MSC-mit uppermarsaaserneqartarpoq, taamaammallu uppermarsaasiisarnerup pigiinnarnissaanut Canadamik suleqateqarneq pingaaruteqarluinnartuuvoq.

Takussutissiaq 7: Piffissami 2017-2022 Ikersuaq Davisimi aamma Baffinip imartaani qaleralinnik avataaniittunik qaleralinniarnermi TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq (tonsinngorlugit)

		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ikersuaq Davisimut	Siunnersuineq	15.150	15.150	36.370	36.370	36.370	36.370
	TAC	7.575	7.575	8.526	8.592	8.592	9.092,5
Baffinip imartaani	Siunnersuineq	17.150	17.150	36.370	36.370	36.370	36.370
	TAC	8.575	8.575	8.592	9.592	9.592 ⁴	9.092,5

Pisassiissutit tamakkerlugit atorneqarput.

Takussutissiaq 8: 2022-mi TAC, qaqtat aamma Ikersuaq Davisimi Baffinnillu Kangerlumanersuani avataani qaleralinniarnermi atuineq procentinngorlugu.

Aqutsiveqarfik	TAC (tonsinngorlugit)	Pisassiissutinit qaqinneqartut (tonsinngorlugit)	Atuineq %-inngorlugu
Ikersuaq Davisimut	9.092,5 ⁵	9.427	100
Baffinip imartaani	9.092,5 ⁶	8.685	100

3.2.2 TUNU (AVATAASIORTUT)

Tumi qaleraleqatigiit tassaapput Island Savalimmiullu peqatigalugit avinnejarnikuusut. Ilisimatuussutsikkut siunnersuinermi ICES-imit tunniunneqartumi qaleraleqatigiit allanngoriartornerat eqqarsaatigalugu naalagaaffiit sinerallit (Kalaallit Nunaata, Islandip aamma Savalimmiut) akornanni aqtsinissamik pilersaarummik pilersitsisoqassasoq 2012-mi inassutigineqarpoq. 2012-mi Island aamma Nunatsinni Tunumi qaleraleqatigiinnik aqtsinissaq agguataarinissarlu pillugit illugiillutik isumaqatigiissuteqarput. Aammattaaq peqatigiit isumaqatigiissutigaat, TAC 2014-p tungaanut ilisimatuussutsikkut siunnersuinermut naleqqussarneqassasoq, tamatumalu kingorna piffissaq ungasinnerusoq tunaartalarugu aqtsinissamik

⁴ Taakkua 500 tonsit Qaanaap eqqaanut immikkoortinneqartut tunngavigalugit.

⁵ Qaanaamiit avannaaninngaanniillu pisassat 292 tonsit tamakkiisumik pisassiissutnik nuutsinngorput. Pisassarititat inaarutaasumik 9.385 tonsinngorpoq.

⁶ Pisassat tamakkiisumik 292 tonsit kujataanut nuunneqarput. Pisassarititat inaarutaasumik 8.658,5 tonsinngorpoq.

pileraarut atortussangortinneqassasoq. Piffissaq ungasinnerusoq tunaartalarugu aqtsinissamik pileraarut 2019-mi atorunnaarpooq, peqatigilli 2020-mi isumaqatigiissutigaat qalerallit pillugit ilisimatusarnermi Atlantikup avannaani ilisimatusaatitut suliniutip naammassinissaata tungaanut pisassiissutinut atatillugu isumaqatigiissummik allanngortitsinani taamaaqataanik nuussisarneq ingerlanneqartassasoq. Taamatut allanngortitsinani nuussisarneq 2022-p tungaanut sivitsorneqarpoq. Isumaqatigiissummut Savalimmiut peqataanissaat periarfissaanikuunngilaq.

2022-mi ICES-imut siunnersuineq 26.650 tonsiuvoq, tamannalu 2021-imut siunnersuinermut sanilliullugu 3.120 tonsinik qaffariaateqarpoq. Illugiilluni Islandimik isumaqatigiissut naapertorlugu Nunarput TAC-p 37,6 %-ianik pissarsisarpoq, 2022-milu tamanna 10.020 tonsiuvoq.

Takussutissiaq 9: Piffissami 2017-2022 TAC aamma Tunumi avataani qaleralinniarneq pillugu ilisimatuussutsikkut siunnersuineq (tonsinngorlugit)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Siunnersuineq	24.000	24.000	24.150	21.360	23.530	26.650
TAC	9.024	9.024	9.080	8.031	8.847	10.020

Takussutissiaq 10: 2022-mi TAC, pisassiissutinit qaqitat aamma Tunumi avataasiorluni qaleralinniarnermi atuineq procentinngorlugu.

Aqtsiveqarfik	TAC (tonsinngorlugit)	Pisassiissutinit qaqinneqartut (tonsinngorlugit)	Atuineq %-inngorlugu
Tunu	10.020	8.934	89

3.2.3 KITAANI (SINERISSAP QANITTUANI)

Kitaani sinerissap qanittuani immikkoortut aqtsiveqarfinnut arfinilinnut aggulunneqarnikuupput: Qeqertarsuup Tunua, Uummannaq, Upernivik, Sisimiut-Maniitsoq, Nuuk aamma Paamiut-Qaqortoq. Sumiiffinnut taakkununnga arfiniliusunut immikkut tamanut NAFO ilisimatuussutsikkut siunnersuinernik tunniussisarpoq. Aningaasarsiutigalugu aalisarnermit qangaaniit paasisat kiisalu qaleraleqatigiinnik ilisimatuussutsikkut misissuinernit paasisat tunngavigalugit siunnersuisoqartarpoq.

Aqutsiveqarfiit taakku arfinillit saniatigut Qaanaaq aamma Tunumi immikkut aqutsiveqarfiupput, taamaattorli sumiiffiit taakku pillugit siunnersuisoqartanngilaq. Immikkoortoq 3.2.1-immi taaneqartutut Qaanaaq avataani immikkoortunit 252 tonsinik pissarsisinneqarpoq. Tunumili killeqanngitsumik aalisartoqarluni.

2022-mi Ilisimatuussutsikkut ataatsimut siunnersuineq sumiiffinnut taakkununnga arfilinnut 15.487 tonsiupput. Pisassiissutit tunniunneqartut katinneri siunnersuinernit 17.439 tonsinik qaffasinnerupput taamaasilluni siunnersuinermit 113 %-imik qaffasinnerulluni. 2013-imili TAC ilisimatussutsikkut siunnersuinermit malunnaatilimmik qaffasinnerusimaqaaq. Annertuallaamik aalisartoqarsimancerata kingunerisaanik siunnersuineq suli appariaateqartarsimavoq, tamannalu qalerallit ikileriarsimancerannik pissuteqarpoq.

2021-p tungaanut Qeqertarsuup Tunuata aamma Uummannap kiisalu Upernaviup avataanni siunnersuisoqaranilu pisassiissutinik aalajangersaasoqartanngilaq.

Takussutissiaq 11: Piffissami 2017-2022 sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq (tonsinngorlugin)

		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Qeqertarsuup Tunuanut	Siunnersuineq	6.400	6.400	5.120	5.120	5.120	4.346
	TAC	9.200	9.200	10.580	9.325 ⁷	10.540	11.129 ⁸
Uummannamut	Siunnersuineq	6.500	6.500	5.800	5.800	5.800	5.153
	TAC	9.500	9.500	9.900	10.028 ⁹	9.764	10.352 ¹⁰
Upernavimmut	Siunnersuineq	6.300	6.300	5.330	5.330	5.330	5.068
	TAC	9.500	9.500	9.500	8.457	9.498	9.400 ¹¹

⁷ Pisassiissutinik qaffaaneq, aallarniutaasumik TAC 8.180 tonsiuvvoq.

⁸ 2021-imiiit pisassiissutinuit nuussereernermermi pisassiissutit 9.100 tonsiusut 2.029 tonsinik ilaneqarput, taamaallillutik 11.129 tonsinngorlutik

⁹ Pisassiissutinik qaffaaneq, aallarniutaasumik TAC 9.500 tonsiuvvoq.

¹⁰ 2021-imiiit pisassiissutinuit nuussereernermermi pisassiissutit 9.650 tonsiusut 702 tonsinik ilaneqarput, taamaallillutik 10.352 tonsinngorlutik

¹¹ 2021-imiiit pisassiissutinuit nuussereernermermi pisassiissutit 9.300 tonsiusut 100 tonsinik ilaneqarput, taamaallillutik 9.400 tonsinngorlutik

Sisimiut-Maniitsoq	TAC	Siunners uineq	-	-	-	300	300
		Killeqanngit sumik aalisartoqa ssasoq	300	300			
Nuuk	TAC	Siunners uineq	-	-	-	647	398
		Killeqanngit sumik aalisartoqa ssasoq	1.039	859 ¹²			
Paamiut-Qaqortoq	TAC	Siunners uineq	-	-	-	222	222
		Killeqanngit sumik aalisartoqa ssasoq	618	634 ¹³			
Qaanaaq	TAC	Siunners uineq	-	-	-	-	-
		Killeqanngit sumik aalisartoqa ssasoq	200	252			
Tunu	TAC	Siunners uineq	-	-	-	-	-
		Killeqanngit sumik aalisartoqa ssasoq					

¹² TAC siunnersuinermut ukiuni arlalinni naleqqussarneqariartuaarpoq saqqummiunneqarlunilu¹³ Naalakkersuisunit ulloq 22-09-2022 pisassiissutit 519 tonsinit 115 tonsinik 634 tonsinut annertusineqarput Naalakkersuisut pisassiissutit 519 tonsinit 115 tonsinik ilavaat 634 tonsinngorlugit ulloq 22-09-2022

Katillugit	Siunners uineq	19.200	19.200	16.250	16.250	17.419	15.487
	TAC	28.200	28.200	29.980	27.810	31.959	32.926

Sisimiut- Maniitsoq pisassiissutinik 56 %-tiinnarnik atuinerat minillugu aqutsiveqarfinni pisassiissutinik nalinginnaasumik tamakkiisumik atuinerat qaffasippoq.

Takussutissiaq 12: 2022-mi TAC, pisassiissutinit qaqitat aamma sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi atuineq procentinngorlugu (tonsit)

Aqutsiveqarfik	TAC (tonsinngorlugin)	Pisassiissutinit qaqinneqartut (tonsinngorlugin)	Atuineq %-inngorlugu
Qeqertarsuup Tunuanut	9.100 ¹⁴	10.359	91
Uummannaq	9.650 ¹⁵	9.006	92
Upernivimmut	9.400 ¹⁶	7.738	77
Sisimiut- Maniitsoq	300	169	56
Nuuk	859	686	80
Paamiut- Qaqortoq	519 ¹⁷	571	90
Qaanaaq	252 ¹⁸	128	90
Tunu	Killeqanngitsumik aalisartoqassasoq	103	

¹⁴ Pisassiissutinik nalimmassaareernerup kingorna pisassiissutit 11.379-inut inissipput

¹⁵ Pisassiissutinik nalimmassaareernerup kingorna pisassiissutit 9.750-inut inissipput

¹⁶ Pisassiissutinik nalimmassaareernerup kingorna pisassiissutit 10.002-inut inissipput

¹⁷ Pisassiissutinik qaffaareernerup kingorna pisassiissutit 634-inut inissipput

¹⁸ Pisassiissutinik avataasiortunut nuussereernerup kingorna pisassiissutit 142-nut inissipput

3.3 SAARULLIIT

Avataani sinerissallu qanittuani aalisariutinit immikkoortunit saarulliit aalisarneqartarput. Immikkoortut taakku marluk qanoq aqunneqartarerat assigiinngilluinnartuuvoq. Siullermik avataani immikkoortut nassuaateqarfingineqassapput, Kingornatigullu Kitaani sinerissap qanittuani immikkoortut malinnaatinneqarlutik.

3.3.1 AVATAASIORTUT

Tunumi Kitaatalu kujataani avataani saarullinnik aalisarnermi aqtsineq aqtsinissamik pilersaarut piffissami 2021-2023 atuuttoq naapertorlugu ingerlanneqarpoq, taannalu Pinngortitaleriffiup, Aalisarneq pillugu Siunnersusioqatigiit, KANUAANA-p kiisalu Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup suleqatigiinnerisigut ineriaartortinneqarnikuovoq. Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq ICES-imit tunniunneqartarpooq. 2022-mi ICES inassuteqarpoq Kitaani avataani saarulliit aalisarneqassanngitsut, Tunumili siunnersuineq 8.768 tonsiuvoq, 2021-milu siunnersuinermit 2.677 tonsit qaffariaataapput.

Kitaani saarullinniartoqannginnissaanik ICES-imit inassutigineqartup malinnejarnissaa Naalakkersuisut aalajangerpaat. Illuatungaagut Tunumi Kitaatalu kujataani saarulliit pillugit TAC siunnersuinermit inassutigineqartumit malunnaatilimmik annertuneruovoq. 2022-mi Tunumut Kitaatalu kujataanut TAC 27.430 tonsiuvoq, taakkulu sumiiffinnut marlunnut Dohrn Bankemut (20.000 tonsit) aamma Kujataata kitaanut kiisalu Tunumut (7.430 tonsit) agguaanneqarput.

Illugiilluni isumaqatigilssutit naapertorlugit Nunarput EU-mut Norgemullu TAC-p ilanik tunniussivoq, tamatumalu kingunerisaanik kalaallit ingerlatseqatigiffiutaannut agguassassat saarulliit 21.630 tonsiupput.

Takussutissiaq 13: Piffissami 2017-2022 Tunumi Kujataatalu kitaani avataani saarullinniarnermi TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit (tonsinngorlugit)

		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kitaani	Siunner suineq	Aalisartoqas sanngitsoq					
	TAC	5.000	5.000	5.000	0	0	0
Nunatta kangianut	Siunner suineq	7.960	12.151	5.363	3.409	6.091	8.768

	TAC	16.000	16.000	20.000	18.824	26.091	27.430
--	------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Takussutissiaq 14: 2022-mi TAC, pisassiissutinit qaqitat aamma Tunumi kitaatalu kujataani avataasiorluni saarullinniarnermi atuineq procentinngorlugu (tonsit)

Aqutsiveqarfik	TAC (tonsinngorlugin)	Pisassiissutinit qaqinnejartut (tonsinngorlugin)	Atuineq %-inngorlugu
Tunu	27.430	26.952	98

3.3.2 SINERISSAP QANITTUANI

Kalaallit Nunaata kitaani sinerissap qanittuani saarullinniarnissamut ilisimatuussutsikkut siunnersuineq ICES-mit Pinngortitaleriffik suleqatigalugu ingerlanneqarnikuuvooq. Ukiut kingullit ingerlaneranni TAC siunnersuinermit malunnaatilimmik qaffasinnerusarnikuuvooq. 2022-mi siunnersuineq 4.780 tonsiuvoq, TAC-llu 21.000 tonsinngorlugu aalajangersarneqarpoq, taakkunanngalu 1.250-t sunngiffimmi aalisartartunut immikkoortinnejarlutik. Sinerissap qanittuani saarullinniarneq saarulleqatigiinnik sinerissap qanittuaneersunik allaneersunillu aalisarneruvoq, taakkulu sinerissap qanittuaniikkallartuupput. Pinngortitaleriffiup nalilerpaa, saarulleqatigiit sinerissamut qanittumiittut nunap iluani ataatsimut pisarineqartartut affaata missaaniissasut. Taamaammat sinerissap qanittuani 9.560 tonsinik aalisarnerup sinerissap qanittuani saarulleqatigiinnik 4.780 tonsinik aalisarnerup naligigaa Pinngortitaleriffimmit nalilerneqarpoq. Taamaammat sinerissap qanittuani aalisarnermi siunnersuineq 9.560 tonsinut inissinneqarpoq. Siunnersuineq ICES-imeerlunilu Pinngortitaleriffimmeersuuvoq, tamannalu ukiup siulianut sanilliullugu annikilleriaateqarpoq, 2022-mulli TAC ukiup siulianiittumut sanilliullugu taamaaginnarluni.

Takussutissiaq 15: Piffissami 2017-2022 Kitaani sinerissap qanittuani saarullinniarnermi TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit (tonsinngorlugin)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Siunnersuineq	12.379	13.952	14.500	11.000	10.566	9.560 ¹⁹

¹⁹ Sinerissap qanittuani 9.560 tonsinik aalisarneq sinerissap qanittuani aalisagaqatigiit 4.780 tonsit aalisarneqarnerisa naligissagaat Pinngortitaleriffiup nalilerpaa (NAFO-mit siunnersuineq). Sinerissap qanittuani aalisarnermi saarulleqatigiit pingasut assigiinngitsut aalisarneqarnerat tunngavigineqarpoq; tassaasut avataaneersut, nunap iluaneersut aamma islandimeersut.

TAC	36.500 ²⁰	36.500 ²⁰	30.000 ²⁰	30.000 ²⁰	21.000 ²¹	21.000 ²²
-----	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Takussutissiaq 16: 2022-mi TAC, pisassiissutinit qaqitat aamma sinerissap qanittuani saarullinniarnermi atuineq procentinngorlugu (tonsit)

Aqutsiveqarfik	TAC (tonsinngorlugit)	Pisassiissutinit qaqinneqartut (tonsinngorlugit)	Atuineq %-inngorlugu
Kitaani	21.000	15.440	74

4. AALISAKKAT ALLAT - AVATAANIITTUT

Immikkoortumi tulliuttumi aalisakkat pingarnerit saniatigut ilisimatuussutsikkut siunnersuineq, TAC aalajangerneqartoq aamma Kalaallit Nunaanni avataasiorluni aalisarnerni sammineqarput. Agguataarinerit aamma ilanngussaq 1-imi takuneqarsinnaapput.

4.1 SULUPPAAKKAT

Suluppaakkat assigiinngitsut marlunngorlugit avinneqarsimapput, tassaallutik suluppaagaq itisoormiu (*Sebastes mentella*) aamma suluppaagaq angisooq (*Sebastes norvegicus*). Nunatta kitaani aamma Tunumi suluppaakkat siumugassaasarput.

4.1.1 KITAANI

Kitaani 2022-mi suluppaakkanik itisoormiunik *aalisartoqassanngitsoq* siunnersuisoqarpoq. Tamanna naapertorlugu 2022-mi pisassiissutissanik ataatsimilluunniit aalajangersaasoqanngilaq, taamaattumik 2021-mi atukkat nanginneqarput.

4.1.2 IRMINGERIP IMARTAANI

Irmingerip Imartaani suluppaakkat itisoormiut suluppaagaqtigiiupput ataatsimoorussat, taakkulu Nunatta, Islandip, Savalimmiut nunallu tamalaat imartaani siumugassaapput. Atlantikup Avannaata Kangiani Aalisarneq pillugu Isumalioqatigiissitamit (NEAFC-imit) suluppaakkat itisoormiut aqunneqarput. NEAFC-imi nalaagaaffiit sinerallit isumaqtigiiussataatigut naalagaaffiit sinerallit pingasut – Nunatta, Islandip

²⁰1.500 tonsit sunngiffimmi aalisartartunut immikkoortinngorlugu

²¹1.000 tonsit sunngiffimmi aalisartartunut immikkoortinngorlugu

²²1.250 tonsit sunngiffimmi aalisartartunut immikkoortinngorlugu

Savalimmiullu – TAC-p katillugit 60 %-ii pissarsiarisarpaat, NEAFC-imilu ilaasortat sinnerisa (Norgep, EU-p aamma Ruslandip) 40 %-t sinneruttut pissarsiarisarpaat, taakkulu aalisagaqatigiit nunat tamalaat imartaanni aalisarneqarsinnaapput. Kisiannili Rusland isumaqatigiisummut ilangutinngisaannarpooq, taamaattumillu namminerisaminnik aalajangiisinnaassusertik tunngavigalugu aalajangiisarlutik.

2022-mi ICES-imit ilisimatuussutsikkut siunnersuineq tassaavoq aalisagaqatigiinnit aalisartoqartariaqanngitsqoq. Taamatut siunnersuineq ukiut siuliini siunnersuinerit assigaat, kisiannili Naalakkersuisunit siusinnerusukkut pisassiissutnik tunniussiffigisartagaat NEAFC-imi isumaqatigiisut naapertorlugu 2021-mi 2022-milu pisassiiffiunngitsoorput.

Irmingerip Imartaani suluppaakkat itisoormiut immikkoortunut marlunnut avissimapput, ikerinnarsiortunut itisoormiunullu.

4.1.3 TUNUMI AAMMA ISLANDIMI (PISASSIISSUTIT AKULERISSLUT)

Tunumi suluppagaqatigiit marluiit aalisarneqartarput; suluppaakkat itisoormiut aamma suluppaakkat angisuut. Aalisagaqatigiit taakku marluiit immikkoortikkuminaatsorujussuupput, tassami isikkumikkut assigiilluinnangajammata.

Suluppaagaqatigiit suluppaakkat angisuut (*Sebastes norvegicus*) suluppaagaqatigiupput ataatsimoorussat, Islandilu avitseqatigiiffiusut. 2015-imi peqatigiit illugiillutik isumaqatigiissteqarput, agguassinerilu Islandip 90 %-ii Nunattalu 10 %-ii pissarsiarivaat. Isumaqatigiisut ukiuni 2016, 2017 aamma 2018 atuuppoq. Taamanerniilli illuatungeriit nutaamik isumaqatigiisummik anguniagaqarsimagaluarpot. Isumaqatigiinniarnerit ingerlaneranni isumaqatigiisut sivitsorneqarpoq, 2022-mili paasinarsivoq Island suluppaagaqatigiinnik sippuilluni aalisapilussimasoq, tamatumalu kingorna isumaqatigiisut atorunnaarsinneqarpoq. Illuatungeriit 2023-mi nutaamik isumaqatigiissteqarput.

Suluppaakkanik angisuunik aalisarnermi saniatigut pisarisartakkat pissutigalugit suluppaagaqatigiit itisoormiut suli tatineqartorujussuupput. Suluppaagaqatigiit itisoormiut aalisarneqartillutik innarleruminartorujussuupput, arriitsuararsuarmimmi alliartortaramik, kingusissukkullu kinguaassiorsinnaalersarlutik, amerlasoorsuakkuutaarlutillu ingerlaartarmata. 2022-mi suluppaakkanik itisoormiunik ICES-mit ilisimatuussutsikkut siunnersuineq tassaavoq aalisartoqassanngitsqoq, taamaattorli suluppaakkat angisuut 31.855 tonsit sinnerlugit aalisarneqassanngitsut siunnersuisoqarluni. 2022-mi suluppaagaqatigiit taakku marluiit pillugit Nunatsinnut ataatsimut 3.185,5 tonsinik pisassiissuteqartoqarpoq, ukiumilu siulianut sanilliullugu tamanna 1.562,5 tonsinik kinguariarneruvoq.

Takussutissiaq 17: 2017-2022 Tunumi Islandimilu suluppaakkat pillugit TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq (tonsinngorlugit)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Siunnersuineq	52.800 ²³	50.800 ²⁴	43.600 ²⁵	43.568 ²⁵	38.343 ²⁵	31.855 ²⁶
TAC	7.520	6.222	5.274	5.271	4.748	3.185,5

4.2 TUPISSUTIT

Tupissutit aningasarsiutigalugu aalisarneqartanngillat, saniatigulli pisarineqarnerusarlutik. Taamaammat Kitaani aalisagaqtigiinnut atatillugu aalisakkat pillugit 2020-mi, 2021-mi aammalu 2022-mi ilisimatuussutsikkut siunnersuisoqanngilaq, Tunumili aalisagaqtigiinnut atatillugu 2022-mi 574 tonsinik siunnersuisoqarluni aalajangersaasoqarpoq.

2021 nangillugu Kitaanut Tunumullu pisassiissutit 1.000 tonsit 2022-mi tunniunneqarput.

4.3 NATAARNAT

Nataarnat aningasarsiutigalugit aalisarneqartanngillat, qalorsuarnilli ningittakkanillu aalisarnermi saniatigut pisarineqarnerusarlutik. Aalisarnermi saniatigut pisat pillugit nalunaarutikkut aalajangersarneqarpoq, nataarnat qalorsuaannngitsunik allanilli atortoqarluni saniatigut pisarineqartut avalatseqqinnejqassasut. Taamaalilluni taamatut aalisarneq taamaallaat saniatigut pisaqartarluni aalisarnertut isigineqarpoq, taamaattumillu pisarineqartartut killeqarlutik. Taamaammat aalisarnermit paassisutissanik pissarsisinnaaneq killeqarpoq, 2022-milu Tunumi Kitaaniluunniit nataarnat pillugit suli ilisimatuussutsikkut siunnersuisoqarsimanani.

Kitaani 2022-mi nataarnanik pisassiisoqassanngitsoq Naalakkersuisut aalajangiipput. 2022-mi Tunumi pisassiissutit taamaaginnarput 1.000 tonsiullutik, 2021-miillu allannguuteqaratik.

Norgemut illugiilluni isumaqtigiissut tunngavigalugu Norge nataarnanik 30 tonsinik Tunup imartaani pisassinneqarpoq.

²³ Siunnersuineq uku pillugit *S. mentella* 1.120 tons

²⁴ Siunnersuineq uku pillugit *S. mentella* 1.142 tons

²⁵ Siunnersuineq uku pillugit *S. mentella* 914 tons

²⁶ Siunnersuineq uku pillugit *S. mentella* toqqaannartumik aalisarneqassanngitsut

4.4 QEEQQAT

Qeeraqatigii assigiinngitsut siumugassaapput. Tulliuttumi qeeqjanik milalinnik qeeraaqjanillu aalisarnerit nassuaatigineqarput, taakkumi Kitaani Tunumilu uumasuupput.

Qeqqat milallit pillugit ilisimatuussutsikkut siunnersuineq 1.159 tonsiuvoq. Tunu pillugu siunnersuisoqanngilaq.

Kitaani qeeraaqqat pillugit ilisimatuussutsikkut *toqqaannartumik aalisarneqassanngitsut* siunnersuitigineqarpoq. Tunu pillugu siunnersuisoqanngilaq.

Qeqqat pillugit pisassiisoqassanngitsoq Naalakkersuisut aalajangerpaat. 2019-imiilli pisassiisoqarnikuunngilaq, siunnersuinermimi annertussutsit saniatigut pisatut qaqinneqarsinnaammata.

4.5 AMMASSAT

4.5.1 TUNU

Imartami Jan Mayenip, Islandip aamma Kalaallit Nunaata akornanniittumi ammassaqatigii ataatsimoorunneqarput, taakkulu Nunatta, Islandip aamma Norgep akornanni pingasuullugu isumaqatigiissut tunngavigalugu malittarisassaqartinneqarput.

Ammassat piffissami 15. oktoberimiit 15. aprilimut aalisarneqartarput. Piffissap aalisarfiusup nalaani siunnersuineq arlaleriarluni tunniunneqartarpoq. Ataatsimoorussamik ammassaqatigiinnut atatillugu piffissami ammassanniarfiusumi 2021/2022-mi aallarniutaasumik siunnersuineq 400.000 tonsiuvoq. Nunatta, Islandip aamma Norgep akornanni pingasuullugu isumaqatigiissutaat naapertorlugu Nunarput ataatsimut ammassattassiissutit 15 %-iinik pisinnaatitaavoq. Inaarutaasumik siunnersuineq ukiuunerani misissuinernik tunngaveqarpoq, siunnersuinerlu siulleq septembarimi ingerlanneqarpoq, inerneralelu tassaalerluni 904.200 tonsinik siunnersuineq. Ammassat pillugit isumaqatigiissummi allassimavoq, peqatigii arlaat sippuilluni aalisarsimassappat, sippuilluni aalisarneqartut annertussusii ukiup tulliani pisassiiffiusumit ilanngaatigineqassasut, taakkulu annertussutsit peqataasut arlaannut tunniunneqassasut. Norge Islandilu sippuillutik aalisarnikuummata, Nunarput 784 tonsinik nuussiffigineqarpoq, pisassiissutilu nutaat 66.791 tonsiulerput. Ukiuunerani misissueqqinnerit tunngavigalugit 2021-mi januarimi februarimilu siunnersuinerit arlalitsigut allannguuteqarput. Ammassanniarfiusumi 2021/2022-mi inaarutaavissumik siunnersuinerit katillugit 869.600 tonsiupput, TAC-lu 131.224 tonsiussasoq aalajangersarneqarluni.

Aalisarnermi peqatiginnissamik isumaqatigiissut naapertorlugu Nunatta EU-mut neqeroorutigisassai ataatsimut TAC-p 7,7 %-terai, taamaattorli kalaallit angallataatai minnerpaamik 25.000 tonsinik

tunineqarput. Taamaalilluni EU-p pisassiissutit neqeroorut tamakkerlugu piumassappagu Nunatta 7,3 %-t kalaallit ingerlatseqatigiiffiinut qulakkiissavai. EU-p pisassiissutit neqeroorut tamakkerlugu piumassanngippagu sinneruttut kalaallit angallataataannut agguaanneqassapput. 2022-mi kalaallit angallataataannut 64.265 tonsit tunniunneqarput.

Ukiup siuliinut sanilliullugu piffissamut 2021/2022-mut siunnersuineq annertuallaaruujussuarmik qaffasitsinneqarpoq. Piffissamut 2021/2022-mut inaarutaasumik siunnersuineq kalaallit ingerlatseqatigiiffiinut 9.293 tonsinik inerneqarpoq, 2022-milu kalaallit ingerlatseqatigiiffiinut 64.265 tonsit anguneqarlutik.

[Takussutissiaq 18: 2017-2022 Tunumut Islandimilu ammassat pillugit TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit \(tonsinngorlugin\)](#)

	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Inaarutaasumik siunnersuineq	285.000	0	- ²⁷	127.300	869.600 ²⁸
Nunatta pissai	31.350	0	0	19.095	131.224 ²⁹
EU-mut tunniutassat	20.000	0	0	9.802	69.623 ^{30, 31}

4.6 SAARULLERNAT

Nunatta kangiani saarullernat ataatsimoorunneqartut naalagaaffinnit sinerialinnit aqunneqarput, 2022-milu peqatigiit uku naalagaaffittut sinerialittut inissismapput: EU, Norge, Savalimmiut aamma Island. Nunarput Ruslandilu aalisarnermik ingerlataqartuusutut peqataapput, saarullernallu pillugit naalagaaffiit sineriallit ataatsimiinneranni alaatsinaatsutut peqataasarlutik. Naalagaaffiit sineriallit saarullernat pillugit TAC-qarnissamik isumaqatigiipput, tassanilu NEAFC-imit ilisimatuussutsikkut siunnersuineq ataatsimut isigalugu malinneqartarpoq, tamannalu NEAFC-imi inassuteqartarnermik naqissuserneqartarluni. Taamaattorli

²⁷ Siunnersuinermi inassutigineqarpoq TAC-liisoqassanngitsoq

²⁸ Aallarniutaasumik siunnersuineq tassaavoq 400.000 tonsit

²⁹ Aallarniutaasumik pissarsiassat tassaapput 60.000 tonsit

³⁰ Aallarniutaasumik neqeroorutit tassaapput 30.800 tonsit

³¹ Illassutitut siunnersuisoqaraluarpoq, tassanilu EU-p pissai allanngortinneqarput 69.623-niit 66.959 tonsinut, EU-llí pisassiissutit atoreersimammagit taakku 69.623 tonsit akilerneqarput.

naalagaaffiit sinerallit agguataarineq pillugu isumaqatigiinngillat. Taamaammallu naalagaaffiit aamma aalisarnermik ingerlataqartuusutut peqataasut akornanni ataatsimut saarullernartassiissutinit TAC-mik aalajangiunneqartartunit akuttungitsumik qaangerneqartarpuit.

Saarullernat pillugit ilisimatuussutsikkut siunnersuineq ICES-mit suliarineqartarpooq, 2022-milu 752.736 tonsit pisarineqassasut inassutigineqarluni.

Nunarput NEAFC-imit inassuteqaat tunngavigalugu TAC-p ilaaniq annikinnerusumik ukiuni arlaqartuni saarullernartassiissutinik pissarsisarpoq. 2022-mi Nunatta saarullernanik TAC-mit pissai 4.076 tonsiupput, tamannalu Atlantikup avannamut kangiani ataatsimut TAC-p 0,54%-raa.

Ilanngullugulu Nunarput Savalimmiunut isumaqatigiissuteqarpoq Nunatta pisassai Savalimmiut imartaani aalisarneqarsinnaasut. Isumaqatigiisummut tassunga saarullernanik savalimmiormiut pissaat 14.700 tonsit ilaapput. Taamaalilluni kalaallit angallataannut 2022-mi ataatsimut TAC 20.248 tonsiuvoq, tassami Nunarput aamma 2021-meersunik 1.472 tonsinik sinneqartoornikuummat, taakkulu 2022-mut nuunneqarlutik. 2021-mut sanilliullugu ataatsimut saarullernanik pisassiissutit 516 tonsinik qaffasinnerupput.

[Takussutissiaq 19: 2017-2022 Tunumi aamma Savalimmiuni saarullernat pillugit TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq \(tonsinngorlugit\)](#)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Siunnersuineq	1.342.330	1.387.872	1.143.629	1.161.615	929.292	752.736
Nunatta pissai	7.268 ³²	7.515 ³²	6.192 ³²	6.273 ³²	5.032 ³²	4.076 ³²
Savalimmiunit pissarsiassat	13.000	16.000	13.500	13.500	14.700	14.700

4.7 NORSKIT AMMASSASSUI UPERNAAKKUT SUFFISARTUT (ATLANTO-SKANDISK)

Ammassassuit Nunatta imartaani siumorneqartartut qularnangilluinnartumik Atlantikup avannaatungaani ammassassuaqatigiinneersuusarput, taakkulu tassaapput norskit ammassasui upernaakkut suffisartut ataatsimoorunneqartullu, taaneqartarputtaaq ammassassuit atlanto-skandiskit.

Atlantikup avannaani ammassassuit ataatsimoorunneqartut nunanit sinerallinnit aqunneqarput; Norgemit, Savalimmiunit, Islandimit, Tuluit Nunaannit aamma Ruslandimit. Nunarput aamma EU aalisarnermik

³² NEAFC-imit pisassiissutit tamakkerlugit Savalimmiut aamma nunat tamalaat imartaani aalisarneqarsinnaapput

ingerlataqartuupput, naalagaaffiillu sinerallit ataatsimiinneranni alaatsinaatsutut peqataasarlutik. 2021-mi Brexitip kingunerisaanik naalagaaffittut sinerallittut EU-p inaa Tuluit Nunaannit pissarsiarineqarpoq, taamaalillunilu EU taamaallaat alaatsinaatsutut inissisimalerluni. ICES-imit ilisimatuussutsikkut siunnersuinermut TAC malinnaassasoq naalagaaffiit sinerallit isumaqtigipiipput, aalisagaqtigilli agguataarnissaat isumaqtigiiingissutigineqarluni.

Ammassassuit pillugit ilisimatuussutsikkut siunnersuineq ICES-imit suliarineqartarpoq, 2022-milu inassutigineqarpoq ammassassuarnik pisat 2021-mi inassutigineqartutut taamaaginnassasut, taamaalillutillu 651.033 tonsit sinnerneqassanngitsut.

2022-mi Kalaallit Nunaat Savalimmiut imartaani ammassassuarnik 6.500 tonsinik pissarsivoq, taakkulu aamma nunat tamalaat imartaanni aalisarneqarsinnaassasut, 2021-misuulli aamma taamaaginnassasut.

2022-mi Naalakkersuisut ammassassuit pillugit TAC 25.000 tonsinut aalajangiuppaat, taassumalu ukiumut siulanut annertussutsit assigai. Ukiut siulii assigalugit Nunatsinnut ammassassuartassiissutinik aalisartoqanngilaq, taamaallaalli Nunatta illugiilluni isumaqtigiiissuteqarfingisaminit pissarsiaanit aalisartoqarluni.

Nunatta namminerisaminik ammassassuartassaminik aalisanginneranut pissutaavoq avaleraasartoorniarneq pilerigineqarnerummat, taamaattumillu avaleraasartoorniarneq salliuinneqarluni.

4.8 AVALERAASARTUUT

Tunumi avaleraasartuut Atlantikup avannaata kangiani avaleraasartooqatigiinnut ilaapput, taakkulu naalagaaffinnit sinerallinnit ukunanit aqunneqarput: Norgemit, Savalimmiunit, Islandimit EU-mit, Tuluit Nunaaniit aamma Nunatsinnit. Rusland aalisaqataasutut peqataavoq, taamaallaalli nunat tamalaat imartaanni avaleraasartuunik aalisartarpoq, naalagaaffiillu sinerallit ataatsimiinneranni alaatsinaatsutut peqataasarluni. Ukrainemi sorsunneq pissutigalugu Rusland 2022-mi naalagaaffiit sinerallit ataatsimiittarnerinut ilaajunnaarsinneqarpoq.

Avaleraasartassiissut agguataarnissaannik isumaqtigiiissuteqarnissamut naalagaaffiit sinerallit ataavartumik isumaqtigiiinniartarput. Pisassiissutit agguataarnissaat pillugu Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik 2022-mi ataatsimiinnerit qulit tungaanut peqataasarloq, taakkuli suli angusaqarfifuniukunngillat.

ICES-mit ilisimatuussutsikkut siunnersuinermi inassutigineqarpoq 2022-mi pisat 794.920 tonsit sinnissanngikkaat, taakkulu ukiumut siulanut naleqqiullugu 57.364 tonsinik ikileriaateqarput.

2022-mi avaleraasartuut pillugit TAC 51.670 tonsiussasoq Naalakkersuisut aalajangersarpaat, tamannalu TAC-p 6,5%-eraa, taannalu 2021-mut sanilliullugu 8.330 tonsinik annikinneruvoq. Naalakkersuisulli aallarniutaasumik utaqqiisaasumik 30.000 tonsinik pisassiinikuummata, naalagaaffiilli sinerillit pisassiissutit agguataarnissaat pillugu isumaqatigiisummik angusaqanngimmata, tamanna 51.670 tonsinut qaffappaat.

Avaleraasartuut Nunatta imartaanit nigorsimaarneranni 2022-mi avaleraasartoortassanik qaqtisarneq tamarmi nunat tamalaat imartaanni ingerlanneqartarpooq.

4.9 TINGUTTUUT

2016-imi pisarnertut inuussutissarsiutigalugu aalisartoqalinnginnerani 2014-mi tinguttuunik misileraalluni aalisarneq pilersinneqarpoq. Tinguttoorniarnermi saarulliit saniatigut pisaasartut amerlasoorujussuusartut ilisimaneqalersimavoq. Ullumikkut tinguttuunik aalisarneqartartut tassaapput Tunup imartaani saarullinniarnermi saniatigut pisarisartakkat.

Siorngatigut tinguttuut pillugit ICES-mit ilisimatuussutsikkut siunnersuisoqartarnikuovoq, tassanilu inassutigineqarluni Tunumi tinguttuunik aalisarnermi 3.856 tonsit sinnerneqassanngitsut. Ukiunili kingullerni Nunatta kitaanut Tunumullu siunnersuisoqartarsimangilaq. Naalakkersuisulli ukiut siuliinit ingerlaqqinnertut Nunatta kitaani Tunumilu pisassat 1.500 tonsinut aalajangiuttarsimavaat.

4.10 EQALUKKAT EQALUGAASALLU

Egalukkak Egalugaasallu ukiorpassuarni aalisarneqarnikuunngillat. Taamaammat paassisutissaait annikitsuararsuupput, 2022-milu egalukkak egalugaasallu pillugit ilisimatuussutsikkut siunnersuisoqarnikuunngilaq.

Taamaallutik Naalakkersuisut 2021-misuulli TAC-mik aalajangiippuit, 2022-mullu Kitaani egalukkak pillugit TAC 5.000 tonsiussasooq, Kitaanilu egalugaasat pillugit TAC 2.000 tonsiussasoq Naalakkersuisunit aalajangerneqarpoq.

5. AALISAKKAT ALLAT - SINERISSAP QANITTUANI

Aalisakkat pingarnerit saniatigut immikkoortumi tulliuttumi Kalaallit Nunaanni sinerissap qanittuani aalisarnerni ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit, TAC aalajangersarneqartoq aamma Nunatsinni sinerissap qanittuani pisassiissutinik agguataarinerit saqqummiunneqarput. Agguataarineq aamma ilanngussami 2-imik takuneqarsinnaavoq.

5.1 ASSAGIARSUIT

Assagiarsuit Nunatta kitaani (NAFO-p imartaani 1-mi) pisarineqarnerusarput, NAFO-milu sumiiffiliinerit NAFO-mi immikkoortut ilaannut aggulunneqarnikuovoq, tassaappullu NAFO-mi immikkoortut ilai 1A-1F. Assagiarsuit pillugit aqutsinissamik pilersaarut ulloq 1. januar 2022 atuutilerpoq, atorunnaassallunilu ulloq 31. december 2026. Nunatsinni assagiarsuit pillugit ICES siunnersuisanngilaq, taamaammallu siunnersuineq Pinngortitaleriffimmit taamaallaat isumagineqartarpoq. Taamaattorli ICES-imik suleqateqarnermut atatillugu assagiarsoqatigiit pillugit naliliinermik periaatsillu pillugit suleqatigiissitani Pinngortitaleriffik peqataasarpoq. Siunnersuineq piffissami ukumi ataatsimi atuuttussatut tunniunneqartarpoq, 2021-miillu siunnersuineq nunap iluanut sinerissallu avataanut aggulunneqartarnikuovoq, killigititaavorlu 3 sõmilimik killeqarfik. Tamatuma kingunerisaanik ingammik aqutsinissamik pilersaarutip 2022-mi atuutilernerata kingorna siunnersuineq ukiut siuliinut toqqaannartumik sanillersunneqarsinnaanngilaq. Taamaattumik 2022-mut atatillugu ataani takussutissiaq immikkut pilersinneqarnikuovoq. Assagiarsunniarneq aqutsiveqarfinnut aqqaneq marlunnu agguataagaavoq: Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq immikkoortunut sisamanut aggulunneqarnikuovoq, taakkulu siunnersuinermut attuumassutilimmum paasisat pissarsiariuminarnerannut tunngaveqartinneqarput. Immikkoortoq 4-mut atatillugu siunnersuinissamut paasisat naammaqqajangillat. Aqutsiveqarfinni aqqaneq marluusunit aqutsiveqarfiiit sisamat immikkoortoq 4-mut immikkoortinnejarnissaannut paasisat naammaqqajangimmata, taakku misileraalluni aalisarfissatut pilersinneqarnikuupput, tamannalu immikkoortoq 6.7-mi sammineqarpoq. Aqutsiveqarfiiit sinneruttut arfineq-pingasut aningaasarsiutigalugu assagiarsunniarfissatut pilersinneqassapput, taakkununngalu TAC aalajangersarneqassaaq.

Takussutissiaq 20: 2022-mut kalaallit assagiarsunniarnerat pillugu TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq (tonsinngorlugit)

2022

Upernivik (sinerissap qanittuani)	Siunnersuineq	-
	TAC	400
Qeqertarsuaq-Uummannaq (sinerissap qanittuani)	Siunnersuineq	796
	TAC	744 ³³

³³ Aqutsinissamik pilersaarut naapertorlugu immikkoortoq 2-mut TAC ukiumut annertunerpaamik 10%-imik ilaneqarsinnaavoq.

Sisimiut (sinerissap qanittuani)	Siunnersuineq	547
	TAC	547
Sisimiut (avataani)	Siunnersuineq	102
	TAC	78 ³⁴
Maniitsoq-Kangaamiut (sinerissap qanittuani)	Siunnersuineq	-
	TAC	225
Nuuk-Paamiut (sinerissap qanittuani)	Siunnersuineq	1.020
	TAC	997 ³⁵
Nuuk-Paamiut (avataani)	Siunnersuineq	302
	TAC	302
Narsaq-Qaqortoq (sinerissap qanittuani)	Siunnersuineq	-
	TAC	260
Katillugit	Siunnersuineq	2.767
	TAC	3.553

Takussutissiaq 21: 2017-2021 kalaallit assajarsunniarneranni TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq (tonsinngorlugit)

2017

2018

2019

2020

2021

³⁴ Aqutsinissamik pilersaarut naapertorlugu immikkoortoq 1-mut TAC ukiumut annertunerpaamik 15%-imik ilaneqarsinnaavoq

³⁵ Aqutsinissamik pilersaarut naapertorlugu immikkoortoq 2-mut TAC ukiumut annertunerpaamik 10%-imik ilaneqarsinnaavoq.

Upernivimmut	Siunnersuineq	-	-	-	-	-	191
	TAC	225	400	400	400	400	
Qeqertarsuup Tunuanit/Uumman namut	Siunnersuineq	400	400	400	400	576	
	TAC	525	525	525	525	676 ³⁶	
Sisimiunut (sinerissap qanittuani)	Siunnersuineq	300	300	300	300	483	
	TAC	500	500	630 ³⁷	500	633 ³⁸	
Sisimiunut (avataani)³⁹	Siunnersuineq	Matoqqatinneqassasoq	Matoqqatinneqassasoq	Matoqqatinneqassasoq	Matoqqatinneqassasoq	68	
	TAC	0	0	0	0	68	
Maniitsumut	Siunnersuineq	-	-	-	-	-	37
	TAC	225	225	225	225	225	
Nuummit-Paamiunut (sinerissap qanittuani)	Siunnersuineq	200	200	200	200	806	
	TAC	200	200	200	200	906 ⁴⁰	
Nuummit-Paamiunut (avataani)³⁹	Siunnersuineq	1.000	1.000	1.000	1.000	214	
	TAC	1.000	1.000	1.000	1.000	314 ⁴¹	
Qaqortoq-Narsaq	Siunnersuineq	-	-	-	-	-	260
	TAC	225	225	225	225	260	
Katillugit	Siunnersuineq	1.900	1.900	1.900	1.900	2.635	

³⁶ Ukiup ingerlanerani pisassiissutit 576 tonsinit 676 tonsinit Naalakkersuisut qaffappaat.³⁷ Ukiup ingerlanerani pisassiissutit 500 tonsinit 630 tonsinit Naalakkersuisut qaffappaat.³⁸ Ukiup ingerlanerani pisassiissutit 483 tonsinit 633 tonsinit Naalakkersuisut qaffappaat.³⁹Aqutsiveqarfik nutaaq 2021-meersoq⁴⁰ Ukiup ingerlanerani pisassiissutit 806 tonsinit 906 tonsinit Naalakkersuisut qaffappaat.⁴¹ Ukiup ingerlanerani pisassat 214 tonsinit 314 tonsinit Naalakkersuisut qaffappaat

	TAC	2.900	3.075	3.205	3.075	3.482
--	-----	-------	-------	-------	-------	-------

5.2 UILUIIT

Uiluinniarneq annikitsuararsuuvoq, ingerlatsisorlu ataasiinnaavoq 2022-mi uiluiit pillugit siunnersuisoqanngilaq. Uiluinniarneq aqutsiveqarfinnut arfineq-marlunnut aggulunneqarnikuuvooq, timitaliillutilli ingerlatsiviupput arfinillit, tassami Aqajarua uiluinniarnermut matuneqarnikuummat. 2022-mi aqutsiveqarfiiit pisassiissutinillu annertussutsit ukiup siulianisulli ittut attatiinnarnissaat Naalakkersuisut toqqarpaat.

TAC 2.520 tonsiussasoq aalajangiunneqarpoq, taakkulu 2022-mi aqutsiveqarfinnut ammasunut arfinilinnut aggulunneqarput. Aqutsiveqarfinnit ammasunit arfiniliusunit pingasuni uiluinniartoqarpoq, pineqartunullu ilaapput Attu, Nuuk aamma Sisimiut kujataa, taakkunanilu qaquinneqartut 614 tonsiupput.

[Takussutissiaq 22: 2017-2022 uiluinniarnermi TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq \(tonsinngorlugit\)](#)

		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nuuk	Siunnersuineq	-	-	-	-	-	-
	TAC	720	720	720	720	720	720
Aqajarua ⁴²	Siunnersuineq	-	-	-	-	-	-
	TAC	0	0	0	0	0	0
Attu	Siunnersuineq	-	-	-	-	-	-
	TAC	400	400	400	400	400	400
Sisimiut kujataa (Saqqaq)	Siunnersuineq	-	-	-	-	-	-
	TAC	400	400	400	400	400	400

⁴² Ramsarimi isumaqtigissut tunngavigalugu Aqarajuani uiluinniarneq matoqqavoq.

Sisimiut avannaa (Kangaarsuk)	Siunners uineq	-	-	-	-	-
	TAC	700	700	700	700	700
Nassuttooq	Siunners uineq	-	-	-	-	-
	TAC	300	300	300	300	300
Nunatta sinnerani	Siunners uineq	-	-	-	-	-
	TAC	Killeqanngi tsumik aalisartoqa ssasoq	Killeqanngi tsumik aalisartoqa ssasoq	Killeqanngi tsumik aalisartoqa ssasoq	Killeqanngi tsumik aalisartoqa ssasoq	Killeqanngi tsumik aalisartoqa ssasoq
Katillugit	Siunners uineq	-	-	-	-	-
	TAC	2.520	2.520	2.520	2.520	2.520

5.3 KAPISILLIT

Atlantikumi kapisillit aalisagaqtigiiit ataatsimoortut nuttarluupput, aalisagaqtigilli pillugit North Atlantic Salmon Conservation Organization (NASCO) / Atlantikup Avannaani Kapisillit Piujuartinneqarnissaat pillugu Suleqatigiiffik suleqatigalugu malittarisassiorqartarpooq. Kapisileqatigiiit Kalaallit Nunaanni aalisarneqartartut kapisileqatigiupput Atlantikup avannaata kitaani aamma Atlantikup avannaata kangiani naalagaaffinnit sinerialinnit kingoqqisuuusut. Atlantikumi kapisillit ikiliartortorujussuupput aamma kapisileqatigiiit oqaluttuarisaanermi aatsaat taama ikitsigisutut nalilerneqarput. Taamaammat nunat tamalaat suleqatigiinneranni kapisileqatigiiit taakku ataatsimoorunneqartut aqunneqarnissaat pisariaqartinneqarpoq.

Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq ICES-mit tunniunneqartarpooq, ukiunilu amerlaqisuni siunnersuineq aarlerinaateqaqisutut nalilerneqartarpooq. Nunatta pisassai ukiut kingulliit 30-t ingerlaneranni NASCO-mit malunnaatilimmik ikilisinneqarujussuartarput, taamatullu ingerlatsinermi killilersuinermit suliniutit Nunatta aqutsinerani atortussanngortinneqartarlutik.

ICES-imit siunnersuineq ukiunik pingasunoortuusarpoq, tamannalu 2021-mi aallartinneqarpoq, taamanilu piffissami 2021-2023 kapisilinnik *aalisartoqassanngitsoq* siunnersuisoqarpoq. Aalisarnerli NASCO-mik isumaqatigiissuteqarneq malillugu aqunneqarpoq, aamma aqutsinissamik pilersaaruteqartoqarpoq, taannalu 2021-mi atuutileroq, 2025-lu tungaanut atuutiinnassalluni. Ukiup siulianisuulli kapisillit 30 tonsit pisassiissutigineqarnissaat Nunatta aalajangersarpaa, taakkulu aqutsiveqarfinnut pingasunut aggulunneqassasut; Kitaata avannaanut 11 tonsit, Kitaata kujataanut 16 tonsit kiisalu Tunumut 3 tonsit. Kapisilinniarneq inuussutissatut aalisarnertut isigineqarpoq, taamaammallu tunisisoqarsinnaanani. Tamatuma saniatigut akuersissut piumasaqaataavoq, tamannalu inuussutissarsiutigalugu aalisartunut aamma sunngifffimi aalisartartunut atuuppoq.

[Takussutissiaq 23: NASCO suleqatigalugu aqutsinissamik pilersaarut qanittukkut isumaqatigiissutaasoq naapertorlugu Kalaallit Nunaanni kapisillit pillugit TAC](#)

	Pisassiissutit 2021	Pisassiissutit 2022
Kitaata avannaanut	11	11
Kitaata kujataanut	16	16
Tunumut	3	3
Katillugit	30	30

5.4 NIPISAT, ARNARLUIT

Inuussutissarsiutigalugu nipisanniarnermi nipisat arnarluit upernaakkut suaqartartut aalisarneqartarput. Angusalluk aningaasarsiutigissallugu soqtiginaateqanngilaq, taamaammallu aqutsinissamik pilersaarummi ilaatinneqanngilaq, taamaattumillu TAC pillugu nassuaammi uani aamma sammineqarani. NAFO-mi sumiiffiliinerni immikkoortut ilaanni 1A-mit 1F-imut Nunatta kitaa tamakkerlugu - kujataani Nanortalimmit avannaani Upernavimmum sinerissap qanittuani - arnarlunniarneq ingerlanneqartarpoq.

Nipisanniarneq aqutsinissamik pilersaarut malillugu aqutaavoq, tassanilu nassuaatigineqarput siunnersuineremi periaatsit aamma TAC-mik aalajangersasarneq, malittarisassaqartitsineq, nipisanniarnermi aqtsineq nalunaaruteqartarnerlu. Nipisanniarneq 2015-imit MSC-mit uppernarsaaserneqartalerpoq, 2021-milu uppernarsaasiisarneq nangeqqinnejarpoq, taamaattumik MSC-mit uppernarsaasiisarneq attatiinnassagaanni aqutsinermik pilersaarutini malittarisassat malinnejarnissaat pingaaruteqarluunnarpoq.

2021-mi Pinngortitaleriffiup nipisanniarnermi siunnersuisarnertik aaqqissuuteqqippaa. Aaqqissuuteqqinnejarnerani ilisimatuussutsikkut siunnersuinerup kinguneranik 6,1 %-inik ilasisoqarpoq,

taamaalilluni 2021-mut Pinngortitaleriffimmit ilisimatuussutsikkut siunnersuineq 1.229,4 tonsinngortinneqarluni. 2022-mi siunnersuisarneq aamma aaqqissuuteqqinnejarpooq, tamannalu qaffaaqqinnermik malitseqartinnejarpooq, taamaalillunilu inaarutaasumik siunnersuineq 1.475,5 tonsinngorluni, tamatumani lu 2021-imiit qaffariaat 246,1 tonsiuvoq.

Taamaammat siunnersuineq naapertorlugu 2022-mi pisassiissutit 1.475,5 tonsiussasut Naalakkersuisut aalajangerpaat.

Takussutissiaq 24: 2017-2022 sinerissap qanittuani nipisanniarnermi (arnarlunnik) TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit

		2017	2018	2019	2020	2021	2022
NAFO 1A	Siunnersuineq	111	84	84	127	150,2	197,5
	TAC	111	84	84	127	150,2	197,5
NAFO 1Ba	Siunnersuineq	200	145	91	113	124,6	160,3
	TAC	200 ⁴³	145 ⁴³	91	113	124,6	160,3
NAFO 1Bb	Siunnersuineq	-	-	54	39	57,3	73,1
	TAC	-	-	54	39	57,3	73,1
NAFO 1C	Siunnersuineq	309	310	310	255	272,1	332,2
	TAC	309	310	310	255	272,1	332,2
NAFO 1D	Siunnersuineq	405	440	440	321	329,2	372,0
	TAC	405	440	440	321	329,2	372,0
NAFO 1E	Siunnersuineq	161	191	191	178	176,7	200,6
	TAC	161	191	191	178	176,7	200,6
NAFO 1F	Siunnersuineq	103	130	130	125	117,7	139,5
	TAC	103	130	130	125	117,7	139,5

⁴³2019-mi NAFO 1 B aggulunneqarpooq imaaleraluni: NAFO 1Ba aamma NAFO 1Bb

Katillugit	Siunnersuineq	1.300	1.300	1.300	1.159	1.229,4	1.475,2
	TAC	1.300	1.300	1.300	1.159	1.229,4	1.475,2

6. MISILERAALLUNI AALISARNEQ

Ukiup siulianisuulli misileraalluni aalisarnerit arlallit assigiinngitsut pilersinneqassasut Naalakkersuisut aalajangerpaat. Sumiiffiit, aalisakkat aalisariaatsillu nutaat misissuiffiginissaat, Nunatta imartaasa ujarlerfiginissaat aalisarnermillu periarfissat suussusersinissaat misileraalluni aalisarnerni siunertaapput. Siunertat malillugit misileraalluni aalisarnerit immikkoortiterneqarput.

Avaleraasartuunik tinguttuunillu misileraalluni aalisarnerit assersuutissaapput, taakkumi naggataagut tassaalerput siunnerfilimmik inuussutissarsiutigalugu aalisarneqartartut.

2022-mi misileraalluni aalisarnerit assigiinngitsut qulingiluat neqeroorutigineqarput, taakkulu immikkoortumi tulliuttumi nassuaatigineqassapput.

6.1 SAARULLINNIK, SULUPPAAKKANIK, QALERALINNIK, NATAARNANIK, TINGUTTUUNKI, SAARULLINNIK ATAMASUNIK, QEEQQANIK EQALUNNILLU TUNUMI SINERISSAP QANITTUANI NINGITTAKKERSORLUNI QASSUSORSORLUNILUUNNIIT AALISARNEQ

Taamatut aalisarneq immikkoortumi uaniippoq *Aalisarfinni ilaatigut nutaani atortut ilisimaneeqareersut atorlugit aalisakkanik ilisimaneqareersunik aalisarneq*, tamatumanilu siunertarineqarpoq Tunumi sinerissap qanittuani aalisarfissanik nutaanik nassaarnissaq. 2022-mi pisassiissutinik 1.000 tonsiusunik 100 %-imillu tulaassisssusaatitaanermik pilersitsisoqarpoq, tamatumanilu aalisarnermit nunarput iluaquserneqassasoq isumannaarniarneqarpoq. 1.000 tonsinit taakkunannga 300 tonsit Savalimmiunut tunniunneqarput, pisassiissutinilli ilanngaassisoqartanngilaq.

6.2 AVATAANI AMMASSASSUAASAT

Taamatut aalisarneq *Sumiiffinni ilisimaqarfiunngitsuni atortut ilisimaneqartut atorlugit aalisakkanik ilisimasaqarfiunngitsunik misissuilluni aalisarneruvoq*, tamatumanilu siunertarineqarpoq aalisagaq aalajangersimasoq niuerutigissallugit soqatiginarsinnaasunik qanoq amerlatigisunik peqarnersoq misissussallugu.

Tunumi ammassassuaasanik avataaniittunik misileraalluni aalisarneq 2010-miili pilersinneqareernikuovoq. Taamaattoq siusinnerusukkut misileraalluni aalisarnerni misilittagarineqalernikuovoq itissutsimi suluppaakkanik saarullinnillu siumuiffiusartuni ammassassuaasat aamma siumorneqartartut, tamatumalu

kingunerisaanik saniatigut pisat amerlavallaat annertuumik ajornartorsiutaalersartut. Taamaammat ammassassuaasanut avataanittunut akuersissutit umiarsuaatileqatigiinnut saarullinnik suluppaakkannillu itisoormiunik pisassaatilinnut tunniunneqarnikuupput. 2018-imiilli pisassiissutit neqeroorutit aalisarfiunikuunngillat, 2019-imiilli EU aalisarnermik soqutiginninnini oqariaartutigisarpaa, taamaammallu ukiut tamaasa aalisarnermik misileraaniarneq tamanna pilersinneqaqqittarpoq. 2022-mi Tunumi ammassassuaasanik misileraalluni aalisarnermut ukiup siulanisuulli 3.500 tonsinik Naalakkersuisut pisassiippuit. Pisassiissutit neqeroorutit arlaannaalluunniit agguaanneqanngillat.

6.3 NUNATTA AVANNAATA KANGIATA AVATAANI AQUTSIVEQARFIMMI SAARULLIIT

Tamatut aalisarneq immikkoortumi uaniippoq *Sumiiffinni ilisimaqarfiusuni atortut ilisimaneqartut atorlugit aalisakkanik ilisimaneqartunik misissuineq*, tamatumani lu siunertarineqarpoq peqassutsip misissornissaa, aamma sumiiffimmi aalajangersimasumi aalisakkap ilisimasaqarfingeqartup siaruaassimaneranik misissuinissaq.

Tunumi aamma Kitaata kujataata avataani aamma saarullinnik aqutsinissamik pilersaarut naapertorlugu, Nunatta avannaata kangiata avataani aqutsiveqarfimmi saarullinnik misileraalluni aalisarnissap pilersinneqarnissaa pillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut ukiumoortumik saqqummiunneqartarpoq. Aqutsiveqarfimmi tassani aningaasarsiutigalugu aalisartoqartanngilaq, misileraallunili aalisarnissami siunertaavoq saarulleqarnersoq misissussallugu, taamaattoqassappallu qanoq amerlatigisunik. 2022-mi misileraalluni aalisarneq 3.000 tonsinik pisassaqarfiusoq pilersinneqarpoq. Ukiuni arlaqaqisuni taamatut aalisarneq pillugu Savalimmiut soqutiginninnertik oqariartutigisarnikuuaat, aammami Nunatta Savalimmiullu akornanni aalisarnermik isumaqatigiisummut tapiliussaq malillugu taakku misileraalluni aalisarnissamut tassunga akuerineqarnissamik qinnuteqarsinnaanerminnut pisinnaatitaagamik. 2022-mi Savalimmiut 2.270 tonsinik pissarsipput, kisiannili akuersisummit pisassiissutinik ilanngaassissoqartanngilaq.

6.4 KITAANI INALUGALLIT

Tamatut aalisarneq immikkoortumi uaniippoq *Sumiiffinni ilisimasaqarfiusuni atortut ilaannakortumik ilisimaneqartut atorlugit aalisakkanik ilisimasaqarfiusunik periarfissaqarnersoq misissussallugu*.

Inalugalinnik misileraalluni aalisarneq 2019-imi siullermeertumik pilersinneqarpoq, tamannami pillugu ingerlatseqatigiffit arlallit soqutiginninnertik oqariartutiginikuummassuk. Danskit qanittukkut inatsimmik allannguinerisigut soqutiginnitoqalerpoq, tamatumanimi inalugalinnik nunanut allanut tuniniaaneq imminut akilersinnaasutut periarfissaalermaat. Inatsimmik allannguineq Nunatsinnut sunniuteqalinngilaq, nunatsinnimi nunanut allanut niuernermi maleruagassat pisoqqat sukannernerusullu suli atuummata;

Nunattami danskit inatsisaannik malinninnissaanut piffissaq apeqqutaaginnartoq inuussutissarsiorunit nalilerneqarmat.

Inalugalinnik misileraalluni aalisarneq aqtsiveqarfinnut sisamanut killilerneqarpoq, taakkumi uiluinniarnermut atorneqareersuummata. Tamatumunnga pissutaavoq inalugalinniarneq immap naqqanik annertuumik aserorterisarmat, taamaattumillu sumiiffinni aalajangersimasuni siorngatigut assingusumik aalisarfioresersuni aalisarnerup killilimmik ingerlanneqarnissaa toqqarneqarnikuovoq. 2019-imi killiliinerit avataani aalisarneq inerteqqutaasumik ingerlanneqarpoq, tassungalu atatillugu ajunngeqisumik pisaqarluartoqartalerpoq. Aalisarfiit annertusinissaannik siunnersuut suliarineqarpoq tusarniutigineqarlunilu, kingornali itigartinneqarpoq, taakkuli aqtsiveqarfiit sisamat attatiinnarneqarlutik.

2022-mi inalugalinnik 800 tonsnik pisassiisoqarluni misileraalluni aalisarneq pilersinnejqarpoq, taakkulu sumiiffinnut sisamanut amerlaqatigiittumik 200 tonsit agguanneqarput. Pisassiissutit neqeroorutit arlaannaalluunniit agguanneqanngillat.

6.5 KITAANI SINERISSAP QANITTUANI SIUTERORSUIT

Taamatut aalisarneq immikkoortumi uaniippoq *Sumiiffinni ilisimasaqarfiunngitsuni atortut ilisimaneqartut atorlugit aalisakkanik ilisimaneqanngitsunik misissuineq*, aalisagaq aningaasarsiutaasinnaanersoq paasiniarlungu.

Siuterorsuit allanik aalisarnermi saniatigut pisarineqartarput, taamaattumillu misileraalluni aalisartoqalissasoq aalajangiunneqarpoq, paasiniarlungu siuterorsuit ima amerlatigisut pisarineqarsinnaanersut allaat aningaasarsiutigineqarsinnaassallutik. 2021-mi 1.000 tonsit pisassiissutigineqarput, angallatinillu peqataasunit amerlanerpaamik 250 tonsit pisarineqarsinnaallutik. 2022-mi assinganik agguassisoqarpoq. Pisassiissutit neqeroorutit arlaannaalluunniit agguanneqanngillat.

6.6 ANGALLATIT MIKISUT ATORLUGIT KITAANI SINERISSAP QANITTUANI EQALUGAASAT

Taamatut aalisarneq immikkoortumi uaniippoq *Sumiiffinni ilaatigut ilisimasaqarfiunngitsuni atortut ilisimaneqartut atorlugit aalisakkanik ilisimaneqartunik misissuineq*, siunissami ungasinnerusumi aalisarnikkut aningaasarsiutaalersinnaanersoq paasiniarnissaanik siunertaqartoq. Misileraalluni aalisarnissamut 600 tonsit pisassiissutigineqarput, angallatillu peqataasut amerlanerpaamik marluusinnaapput. 2022 pisassiisoqanngilaq, kisianni 2021-mi 300 tonsit ingerlataqartumut ataatsimut tuniunneqarput, pisanilli qaqitsisoqanngilaq.

6.7 KITAANI SINERISSAP QANITTUANI ANGALLATIT ATORLUGIT AMMASSAT

Taamatut aalisarneq immikkoortumi uaniippoq *Sumiiffinni ilaannakortumik ilisimasaqarfiumngitsuni atortut ilisimaneqartut atorlugit aalisakkanik ilisimaneqartunik misissuineq*, siunertaavorlu siunissami ungasinnerusumi annerusumik aningaaasarsiutigalugu aalisarnissamut tunngavissaqarnersoq takussutissiiniassalluni 2022-mi misileraanermi ammassat pisassiissutit 1.000 tonsiusut Nunatta Kitaani pilersinneqarput, amerlanerpaamillu aalisariutinik marlunnik inissaqartitsisoqarpoq, taakkulu uuttuutit uppernarsaat malillugu 75 BRT-mit/120 BT-mit usitussusikinnerussapput. 2022-mi pisassiisoqanngilaq. 2021-mi ammassat 500 tonsit ingerlatseqatigiiffimmut ataatsimut tunniunneqarput, pisanilli qaqtsisoqanngilaq.

6.8 AMMASSAT AALISAKKALLU ALLAT IKERINNARSIORTUT ANGALLATIT AVATAASIORTUT ATORLUGIT

Taamatut aalisarneq immikkoortumi uaniippoq, *Sumiiffinni ilisimasaqarfiumngitsuni atortut ilisimaneqartut atorlugit aalisakkanik ilisimaneqartunik misissuineq*. Misileraalluni aalisarneq 2019-imik pilerseqqaarneqarpoq. 2019-imik 2020-miluunniit assigiinngitsut piareersimaffiunngitsut pissutigalugit aalisarneq ingerlalluarsimanngilaq. 2021-mi ammassattassiissutit 5.000 tonsit pilersinneqarput, taakkulu Kitaani aqutsiveqarfinnut pingasunut agguataarneqarput: Avannaata kitaani avannarpasissutsip 70°22,5'N-p avannaani, Qeqertarsuup Tunuani 68°15'N-p aamma 70°22,5'N-p akornani aamma Kitaata kujataani avannarpasissutsip 68°15'N-p kujataata kitaani. Pisassiisutit aqutsiveqarfinnut Avannaata kitaanut 1.000 tonsinngorlugit aamma Qeqertarsuup Tunuanut 2.000 tonsinngorlugit kiisalu Kitaata kujataanut 2.000 tonsinngorlugit agguataarneqarput. 2022-mi 2021-misulli agguaasoqarpoq.

Ilanngullugulu putooruttunik pisassiissutit 1.000 tonsit pilersinneqarput kiisalu eqalugaasat ammassassuillu tamarmik immikkut 500 tonsinik pisassiissuteqarfiullutik.

Pisassiissutit neqeroorutit arlaannaalluunniit agguaanneqanngillat.

6.9 ASSAGIARSUIT

Misileraalluni aalisarnermi siunertaavoq assagiarsunniarnermi paasissutissanik katersinissamut kajungertoqalersitsinissaq, kiisalu assagiarsunniarnermi sumiiffinnik aningaaasarsiorfiusinnaasunik ujarlernissaq.

Immikkoortumi 5.1-mi aningaaasarsiutigalugu assagiarsunniarneq nassuarneqarpoq. Immikkoortumi nassuarneqarpoq aqutsiveqarfiiit sisamaasut immikkoortoq 4-tut immikkoortinneqarsimasut, taamaattumillu misileraalluni aalisarnertut atorneqarlutik. Misileraalluni assagiarsunniarnermik aqutsinissamik pilersaarutip atuuffissaa 2022-2026 atuuttussaq malillugu aqunneqarpoq. Aqutsiveqarfiiit pineqartut sisamat tassaapput Upernivik (aqutsiveqarfik 37), Qeqertarsuup Tunua-Uummannaq

(aqutsiveqarfik 36), Maniitsoq-Kangaamiut (aqutsiveqarfik 31) aamma Narsaq-Qaqortoq (aqutsiveqarfik 29), aqutsiveqarfillu tamarmik avataasiorfiupput. Aqutsiveqarfuit sisamaasut tamarmik 800 tonsinik tunineqarput taakkulu naligiimmik agguarneqarput, taamaalillutillu tamarmik immikkut 200 tonsinik tunineqarlutik.

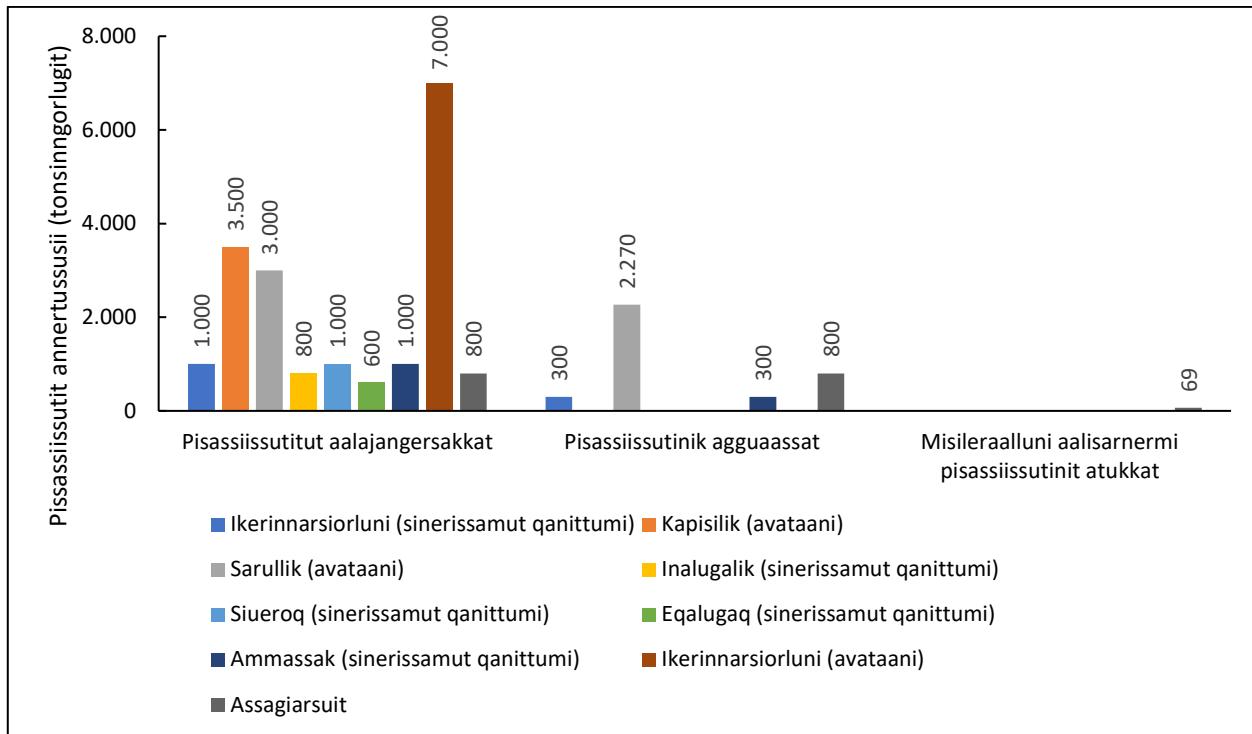
Upernavimmi taakku 200 tonsit ingerlataqartunit marlunnit avinneqarput, tamarmik immikkut 100 tonsinik tunineqarlutik. Ingerlataqartut arlaannaalluunniit pisassiissutinit ilanngaassiffigineqanngillat. Qeqertarsuup Tunuani taakku ingerlataqartut marluk immikkut tamarmik 100 tonsinik pissarsipput, taakkunanngalu ataatsip Royal Greenland A/S-ip pisassami 67,7 %-ii qaqippai. Maniitsoq-Kangaamiuni pisassat ingerlataqartunut pingasunut agguarneqarput, tamarmillu 66,7 %-inik tunineqarlutik. Ingerlaqartup ataatsip pisassami 1,2 %-ii qaqippai, aappaatalu 0,2 %-ii qaqippai, kingullerli pisassaminit aalisangnitsoorsimavoq. Narsaq-Qaqortumi taakku ingerlataqartut pingasut tamarmik immikkut 67,7%-inik tunineqarput, tamarmilli pisassaminnik aalisarsinnaasimanngillat.

Pisassinneqarnissamik tunngavissaq tassaavoq ingerlatsisoq Pinngortitaleriffimmit aalisarfissaminik innersuussiffigineqassasoq, aqutsiveqarfillu aalajangersimasup iluani killeqanngitsumik aalisalersinnaanini sioqqullugu innersunneqartumi aalisaqqaartassasoq.

6.10 INERNILIUSSAQ

2022-mi misileraalluni aalisarnernit pisassiissutinit ataatsimut isigalugu ilanngaanerit annikitsuararsuupput, tamannalu ukiut siuliini aamma taamaappoq. Misileraalluni aalisarfiusoq ataasiinnaq pisassiissutinit ilanngaassiffiusutuaq tassaavoq assagiarsunniarfiusoq nutaaq aatsaat pilersitaq, tamatumani luakuersissutit assigiinngitsut pingasut atorlugit assagiarsunniartoqarpoq. Akuersissut ataaseq atorlugu pisassiissutit tunniussat 67,7 %-ii qaqinneqarput, sinneruttullu marluusut siulliup 0,2 %-t qaqippai, aappaatalu 1,2 %-t qaqillugit.

Ilusilersugaq 2-mi takutinneqarput 2022-mi misileraalluni aalisarnerni arfineq pingasuusuni ataatsimut pisassiissutnik aalajangikkat. Misileraalluni aalisarnerit arfineq pingasuusut pilersinneqartut sumiiffinnut pingasunut agguataarneqarput, taaneqareersutulli ataasiinnarmi taamatut agguassineq atorluarneqarpoq.

Ilusilersugaq 2: Pisassiissutit aalajangersakkat (tonsit), pisassiissutinik agguassat (tonsit) aamma misileraalluni aalisarnermi pisassiissutinit atukkat (tonsit)

7. ILLUGILLUNI ISUMAQATIGIISSEK

Aalisakkat assigliingitsut pillugit Naalakkersuisut ukiut tamaasa TAC-mik aalajangersaasaput. TAC-mik aalajangersaareernermi nunat illugiilluni isumaqtigiiissuteqarfisat peqatigalugit Nunarput pisassiissutinik paarlaasseqateqartapoq. Ataani pisassiissutinik paarlaasseqatigitarnerit tamakku nassuaateqarfingineqarput.

7.1 EU

Piujuartitsineq tunngavigalugu aalisarneq pillugu EU-lu Aalisarnermi peqatigiinnissamik isumaqtigiiissut Nunatta aalisarnermik isumaqtigiiissutaasa pingaarnersaraat. Tapiliussatut isumaqtigiiissutit ingerlaavartumik nutarterneqartartut tunngavigalugit aqutsisoqartapoq. Isumaqtigiiissut kingulleq 2021-mi atortussanngortinneqarpoq. Tapiliussatut isumaqtigiiissummi allassimapput pisassiissutinit annertussutsit Nunatta akilersillugit EU-mut neqeroorutigisartagai, ukiullu tamaasa aalisarnermik pisinnaatitsinermut Nunatta 123 mio. kr.-t missaaniittut isertitarisarpai. Erseqqissaatigineqassaarli pisassiissutinik inaarutaasumik tunniussineq, taamaalillunilu akiliuteqartarneq ilisimatuussutsikkut siunnersuineq tunngavigalugu kalaallillu aalisarnermik inuussutissarsiorput pisariaqartitaat malillugit ukiut tamaasa

isumaqatigiinniutaasarmata. Takussutissami ataaniittumi pisassiissutit Nunatsinnit EU-mut 2022-mi tunniussat takutinneqarput.

Aalisakkanut marluusunut (aqutsiveqarfinni pingasuni) aqqutissiuilluni agguassinernut sanilliullugu 2022-mi agguassinerit kinguariaateqarput. Tamatumani pineqartut tassaapput suluppaakkat itisoormiut, tamatumanilu kinguariaat 310 tonsiupoq, kiisalu sumiiffiit tupissuteqarfiusut marluusut, taakkulu 10 tonsinik kinguariarfiupput. Illuatungaanili ammassat siuariartorfiusorujussuupput, EU-mullu tunniussat agguanneqartussatut siunnersuutigineqartut tallimariaataasa missaaniippuit, tamannalumi aamma EU-p Nunatsinnut akiliutigisartagaanut sunniuteqanngitsuunngilaq naatsorsuutigineqartuniit 123 mio. kr.-iniit 169 mio. kr.-inut inissippoq.

Takussutissiaq 25: 2021-2024 isumaqatigiissummut tapiliussaq malillugu Nunatta eqqaani EU-p aalisarnissamik periarfissai, kiisalu 2022-mut annertussutsit isumaqatigiissutigineqartut (tonsinngorlugit)

	Piffissami 2021-2024 isumaqatigiissummut tapiliussaq malillugu aqqutissiuilluni aalisarnermik periarfissat (tonsit)	2022-mut aalisarnermik periarfissiissutit isumaqatigiissut malillugu EU- mut tunniussassat (tonsit)
Saarulliit	1.950	1.950
Suluppaakkat ikerinnarsiorut	0	0
Suluppaakkat itisoormiut	1.840	1.530
Qalerallit - Kitaani	2.250	2.250
Qalerallit – Tunumi	4.950	4.950
Raajat itisoormiut - Kitaani	2.600	2.600
Raajat itisoormiut - Tunumi	4.850	4.850
Ammassat	13.000	66.959
Tupissutit - Kitaani	100	90
Tupissutit - Tunumi	100	90
Saniatigut pisat	600	600

7.2 SAVALIMMIUT

2022-mi Nunatta Savalimmiullu akornanni aalisarneq pillugu Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik 2022-mut isumaqatigiissuteqarpoq. Isumaqatigiissummi tunngavigneqarpoq 27. maj 1997-mi Kalaallit Nunaata aamma Savalimmiut aalisarneq pillugu isumaqatigiissutaat. Kalaallit Nunaata aamma Savalimmiut isumaqatigiissutaat nunanut pineqartunut naleqartorujussuuvoq, taassumami qulakkerinneqataaffigissammagu nunat taakku aalisariutaataasa ukioq kaajallallugu suliassaqartinneqartuarnissaat.

Nunatta Savalimmiullu akornanni 2022-mut isumaqatigiissummut tapiliussaq naapertorlugu Savalimmiut Nunatta avannaata kitaata avataani 100 tonsinik qaleralinniarsinnaavoq, killigititaavorli tamatuma taamaallaat avannarpasissutsip 68°00'N-p avannaani ingerlanneqarsinnaanera.

Savalimmiormiut Tunup avataani qaleralinnik 225 tonsinik, saarullinnik 2.500 tonsinik tinguttuunillu 475 tonsinik aalisarsinnaatitaapput. Saniatigut immikkoortunut marlunnut saarulliit tinguttuullu avinneqarnikuupput, 2022-mullu isumaqatigiissummut tapiliussaq malillugu taakku saarullinnut atatillugu 350 / 2.150 tonsinut agguataarneqarput, tinguttuunullu atatillugu 100 / 375 tonsinut agguataarneqarlutik. Savalimmiormiut angallataataasa peqataasut amerlassusaannut atatillugu immikkut ittunik tunngavissiortoqarnikuovoq, taakkulu isumaqatigiissutip tapiliussartaani takuneqarsinnaapput.

Aammattaaq Savalimmiut Tunumi misileraallutik assagiarsunniarsinnaatitaapput annertunerpaamik 500 tonsit pisarisinnaatinneqarlutik, kiisalu Tunup avannaani saarullinnik aalisakkanillu natermiusinnaasunik allanik.

Ammassassuarnik atlanto-skandiskinik Savalimmiunut pisassiissutaasunit Nunarput 6.500 tonsinik pisaqarsinnaatitaavoq. Taamatuttaaq Nunarput saarullernanik 14.700 tonsinik savalimmiormiut imartaani aalisarsinnaatitaavoq. NEAFC-imi isumaqatigiissut naapertorlugu Nunarput aamma saarullernanik 4.076 tonsinik aamma tunineqarpoq, taakkulu nunat tamalaat aamma savalimmiormiut imartaanni aalisarneqarsinnaapput.

[Takussutissiaq 26: 2022-mi Savalimmiut eqqaanni Kalaallit Nunaannut pisassiissutit aamma Kalaallit Nunaata eqqaani Savalimmiunut pisassiissutit \(tonsinngorlugit\)](#)

Kalaallit Nunaat
Savalimmiuni, 2022-mi

Savalimmiut Kalaallit
Nunaanni, 2022-mi

Saarullernat	14.700
--------------	--------

Ammassassuit	6.500
Qalerallit - Avannaata kitaani	100
Qalerallit – Tunumi	225
Saarulliit – Tunumi	2500
Tinguttuut – Tunumi	475
Saattuat - misileraalluni aalisarneq, – Tunumi	500

7.3 NORGE

2021-mi novembarimi Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik 2022-mut aalisarneq pillugu Kalaallit Nunaata Norgellu akornanni isumaqatigiissuteqarpoq. Isumaqatigiissummi tunngavigineqarpoq Kalaallit Nunaata Norgellu akornanni ulloq 9. juni 1992-imni aalisarneq pillugu isumaqatigiissut, taamaalillunilu 2022-mi Norgep imartaani kalaallit aalisarnerat kiisalu Kalaallit Nunaata imartaani 2022-mi norskit aalisarnerat tunngavissinneqarluni. Kalaallit Nunaata Norgellu akornanni isumaqatigiissut nunanut marluusunut naleqartorujussuuvoq, tassami nunat taakku marluk aalisariutaanni ukioq naallugu suliaqarnissamik tamanna qulakkeerinninnerummatt.

Nunatta Norgellu akornanni 2022-mut isumaqatigiissummut tapiliussaq naapertorlugu norskit angallatai Kitaata imartaani qaleralinnik 900 tonsinik aalisarsinnaapput, tamannali taamaallaat avannarpasissutsip 64°30'N-p kujataani ingerlanneqarsinnaavoq.

Tunup imartaani norskit angallatai pissarsipput qaleralinnik 375 tonsinik, nataarnanik 30 tonsinik, suluppaakkaniit itisoormiunik 500 tonsinik, tinguttuunik 540 tonsinik, Tupissutinik 150 tonsinik aamma saniatigut pisanik 325 tonsinik kalaallit malittarisassarititaat sukkulluunniit atuuttut tunngavigalugit.

Tamatuma saniatigut norskit angallatai Nunatta kangiani saarullinnik 1.350 tonsinik pissarsipput. 1.350 tonsinit taakkunannga sumiiffinni tamani 100 tonsit saniatigut pisatut aalisarneqarsinnaapput.

Saarullinnik issittumiittunik 4.000 tonsinik, saarullernanik issittumiittunik 750 tonsinik, saarulliusaanik issittumiittunik 650 tonsinik aamma saniatigut pisassanik aalisakkanik allanik 425 tonsinik Nunarput Norgemit pissarsivoq.

Pisassiissutit taakku taamaallaat avannarpasissutsip 62°00'N-p avannaani aalisarneqarsinnaapput, tamannalu aamma Svalbardip eqqaani Aalisarnissamik Illersugaasumi atuuppoq.

Takussutissiaq 27: 2022-mi Kalaallit Nunaannut Norgep eqqaani aamma Norgemut Kalaallit Nunaata eqqaani pisassiissutit (tonsinngorlugit)

	Kalaallit Nunaata Norgep imartaani	Norgep Kalaallit Nunaata imartaani
Saarulliit	4.000	1.350
Qalerallit - Kitaani		900
Qalerallit – Tunumi		375
Nataarnat		30
Suluppaakkat itisoormiut		500
Tinguttuut		540
Tupissutit		150
Saarullernat	750	
Saarulliusaat	650	
Saniatigut pisat	425	325

7.4 RUSLAND

Nunarput Ruslandilu 2021-mi novembariugaa 2022-mut pisassiissutit pillugit isumaqatigiissuteqarput, tassanilu Nunatta Ruslandillu akornanni aalisarnermik isumaqatigiissut 7. marts 1992-meersoq tunngavineqarpoq. Isumaqatigiissutikkut tunngavilerneqarput russit imartaanni kalaallit aalisarnerat, aamma kalaallit imartaanni russit aalisarnerat.

2022-mi Ruslandip Ukraine saassuppa, Nunattali isumaqatigiissummut 2021-mi isumaqatigiissutigineqartumut pituttugaanini tunngavigalugu 2022-mi aalisarneq ukiut siuliinisulli ingerlanneqarpoq. Nunarput 2023-mut Ruslandimik isumaqatigiissuteqanngilaq.

Nunatta Ruslandillu akornanni 2022-mut isumaqatigiissummut tapiliussaq naapertorlugu, russit angallataataat Tunumi oqartussaaffigisami suluppaakkanik 100 tonsinik qaleralinnillu 600 tonsinik aalisarsinnaapput. Taamatuttaaq russit angallatai Kitaani qaleralinnik 1.150 tonsinik aalisarsinnaanermik akuerineqarput, 705 tonsit aqutsiveqarfimmi Kujataata kitaani aamma 445 tonsit Avannaata kitaani.

Tamatumunnga atatillugu Russit angallataataat akuerineqarput Kalaallit Nunaata inatsisai malillugit immap naqqata aalisagaanik Tunumi kitaanilu 10 %-inik saniatigut pisaqarsinnaallutik.

Illuatungaanili kalaallit angallataatai saarullinnik 3.691 tonsinik saarullernanillu 250 tonsinik pissarsipput. Ukiuni siuliinni Nunarput raajanik pissarsisarpoq, taamaakkaluartorli raajarniarfiusartut Ruslandimit allilerneqarsinnaanngimmata, 2022-mi Nunatta raajanik pissarsinngitsoornissani akuersaartariaqarpaa, raajalli pillugit kingusinnerusumi isumaqatigiissuteqarsinnaaneq perarfissaasinjaassaaq. Taamatuttaarlu tamanna kalaallit angallataataannut atuuppoq, tassami saniatigut pisarisinnaasat 10 %-inik qaangerneqarsinnaanngimmata.

Takussutissiaq 28: 2021-mi Nunatsinnut Ruslandip eqqaani aamma Ruslandimut Nunatta eqqaani pisassiissutit (tonsinngorlugit)

	Nunatsinnut Ruslandip imartaani	Ruslandimut Kalaallit Nunaanni
Saarulliit	3.691	
Saarullernat	250	
Raajat	0	
Qalerallit- Kujataata kitaani		705
Qalerallit - Avannaata kitaani		445
Qalerallit – Tunumi		600
Suluppaakkat – Tunumi		100
Saniatigut pisat	10 %	10 %

8. ILANNGUSSAT

ILANNGUSSAQ 1: 2022-MI AVATAASIORLUNI AALISARNERMI SIUNNERSUINEQ AAMMA TAC,
TONSINNGORLUGIT

Aalisagaq	Aqutsiveqarfik	Siunnersuineq	TAC	Tamakkiisumik qaqitat	Kalaallit angallataannut pisassiissutit	Kalaallit angallataannut qaqinneqartut
Raajat	Kitaani					
	Avataani			64.257	63.371 ⁴⁵	62.158
	Sinerissami			48.311	47.806 ⁴⁶	48.311
	Tamakkerlugit	115.000	115.000	112.568 ⁴⁴	111.177	110.469
	Tunumut	3.000	6.850	5.510	2.000 ⁴⁷	820
Qalerallit	Ikersuaq Davisimi (KK)	36.370 ⁴⁸	9.092,5	9.427	5.237,5 ⁴⁹	5.584
	Baffinnip Imaani (AK)	36.370 ⁵⁰	9.092,5 ⁵¹	8.685	8.295,5 ⁵²	8.143
	Tunumut	26.650	10.020 ⁵³	8.934	3.870	2.885
Saarullit	Kitaani	Aalisartoqassanngitsoq	0		0	
	Tunumut	8.768	27.430	26.952	21.630	21.486
Tupissutit	Tunumut	574	1.000	108	760	9
	Kitaani	-	1.000	20	910	0

⁴⁴ Canadarmiut pisaat pisanut nalunaarsukkanut ilaanngillat. Tamatumalu saniatigut pisassiissutinik nuussisoqarpoq⁴⁵ Avataisorluni aalisartuuniit sinerissap qanittuani aalisartunut pisassiissutinik niueruteqartoqarnerata kingorna aammalu pisassiissutinik nuussisoqareernerata kingorna pisassiissutit 61.969 tonsinut inissipput⁴⁶ Avataisorluni aalisartuuniit sinerissap qanittuani aalisartunut pisassiissutinik niueruteqartoqarnerata kingorna aammalu pisassiissutinik nuussisoqareernerata kingorna pisassiissutit 48.383 tonsinut inissipput⁴⁷ Pisassiissutinik assigiinngitsunik nuussisoqareernerata kingorna pisassiissutit 1.024-inut inissipput⁴⁸ Kalaallit Nunaannut Canadamullu tamakkiisumik siunnersuineq⁴⁹ Pisassiissutit 5.530 tonsinut inissipput. Sikuunera pissutigalugu Qaanaamiit 110 tonsit nuunneqarput aammalu Qaleralik NV-mit Qaleralik SV-mut 182 tonsit nuunneqarlutik.⁵⁰ Kalaallit Nunaannut Canadamullu tamakkiisumik siunnersuineq⁵¹ 252 tonsit Qaanaamut immikkoortinneqarput⁵² Pisassiissutit 8.113 tonsinut inissipput. Qaleralik NV-mit Qaleralik SV-mut 182 tonsit nuunneqarput.⁵³ Kalaallit Nunaata Islandimik 26.650 tonsinik isumaqatigiissuteqarnera naaperlugu Kalaallit Nunaat 2022-mi 10.020 tonsinik pissarsivoq.

Suluppaakkat <i>(S. mentella)</i>	Kitaani Irmingerip Imartaani	Aalisartoqassanngitsoq	0	0	0	0
		Aalisartoqassanngitsoq	0	0	0	0
Suluppaakkat (Pisassiissutit akuleriittut)	Tunumut	<i>S. mentella:</i> 0	0		0	
		<i>S. norvegicus:</i> 31.855 ⁵⁴	3.185,5	3.017	1.055,5	973
Nataarnat	Tunumut	-	1.000	21	970	4
	Kitaani	-	0	0	0	0
Qeeraq milattooq	Tunumut	-	0	0	0	0
	Kitaani	1.159	0	0	0	0
Qeeraaraq	Tunumut	-	0	0	0	0
	Kitaani	<i>Aalisartoqassanngitsoq</i>	0	0	0	0
Ammassat	Tunumut	869.600 ⁵⁵	131.224 ⁵⁶	47.352	64.265 ⁵⁷	47.352
	Kitaani	-	0	0	0	0
Saarullernat	Nunat tamalaat	752.736	4.076	18.778	20.248	18.778
Ammassassuit	Tunumut	651.033 ⁵⁸	25.000	0	31.500 ⁵⁹	0
Avaleraasartuut	Tunumut	794.920 ⁶⁰	51.670	0	51.670	0 ⁶¹
Tinguttuut	Tunumut	-	1.500	654	485	88
	Kitaani	-	1.500	0	1.500	0

⁵⁴ Sumiiffinnut Nunatta kangianut Islandimullu siunnersuineq ataatsimoortumik tunniunneqartarpooq⁵⁵ Inaarutaasumik siunnersuineq⁵⁶ Nunatta, Islandip Norgellu akornanni peqatigiit pingasut isumaqtigiiressutat malillugu Nunatta pissai ilassutitut pisassiissutit ilanngullugit 784 tonsiupput⁵⁷ EU-mut agguassassat tunniutereernerisigut kalaallit angallataannut pisassiissutit, ilaappullu ammassat pillugit isumaqtigiiressut malillugu sippuilluni aalisarneqartunik nuussineq⁵⁸ Nunat tamalaat aalisagaqtigivi pillugit siunnersuineq⁵⁹ Naalakkersuisut 25.000 tonsinik pisassiipput, aamma Savalimmiunit Nunarput 6.500 tonsinik pissarsivoq. Pissusiviusutigut Nunatsinnut Savalimmiunit pisassiissutit taamaallaat aalisarfingeqarput. Savalimmiut NEAFC-llu aalisarfiani 6.322 tonsit aalisarneqarput.⁶⁰ Nunat tamalaat aalisagaqtigivi pillugit siunnersuineq⁶¹ NEAFC-ip aalisarfiani 18.563 tonsit pisarineqarput.

Eqalugaq	Kitaani	-	5.000	0	5.000	0
Eqalugaasat	Kitaani	-	2.000	0	2.000	0
Saarullernat	Barentsip Imartaani	-	0	788	1.000	788
Saarulliusaat	Barentsip Imartaani	-	0	474	650	474

ILANGUSSAQ 2: 2022-MI SINERISSAP QANITTUANI AALISARNEQ PILLUGU SIUNNERSUINEQ AAMMA
TAC, TONSINNGORLUGIT

Aalisagaq	Aqutsiveqarfik	Siunnersuineq	TAC	Pisassiissutinit qaqinneqartut (tonsinngorlugit)
Qalerallit	Qeqertarsuup Tunuanut	4.346	9.100 ⁶²	10.359
	Uummannamut	5.153	9.650 ⁶³	9.006
	Upernavimmut	5.068	9.300 ⁶⁴	7.738
	Nunatta sinnerani⁶⁵	920 ⁶⁶	1.930 ⁶⁷	1.658
Saarullit	Kitaani	9.560	21.000 ⁶⁸	15.440 ⁶⁹
Assagiarsuit	Upernavimmut	-	400	275
	Qeqertarsuup Tunua-Uummanaq	796	744	779
	Sisimiuni, sinerissap qanittuani	547	547	577
	Sisimiuni, avataani	102	78	61
	Maniitsumut	-	225	37
	Nuuk-Paamiut, sinerissap qanittuani	1.020	997	651
	Nuuk-Paamiut, avataani	302	302	499
	Qaqortoq-Narsaq	-	260	4

⁶² Pisassiissutinik assigiinngitsumik nalimmassaareernerup kingorna pisassiissutit 11.379 tonsinut inissipput.⁶³ Pisassiissutinik assigiinngitsumik nalimmassaareernerup kingorna pisassiissutit 9.750 tonsinut inissipput⁶⁴ Pisassiissutinik assigiinngitsumik nalimmassaareernerup kingorna pisassiissutit 10.002 tonsinut inissipput⁶⁵ Sumiiffiit makku pineqarput: Sisimiut-Maniitsoq, Nuuk, Paamiut-Qaqortoq, Qaanaaq aamma Tunu.⁶⁶ Aqutsiveqarfinnut siunnersuineq tamakkiisoq. Tunumut Qaanaamullu siunnersuisoqanngilaq.⁶⁷ Avataasiortunit 110 tonsinik utertitsereernerup kingorna aammalu Paamiut-Qaqortoq-mut 115 tonsinik qaffaareernerup kingorna pisassiissutit katillugit 1.935 tonsinut inissipput.⁶⁸ Taakkunannga sunngiffimmi aalisartunut 1.250 immikkoortinneqarput.⁶⁹ Taakkunannga sunngiffimmi aalisartunut 1.046 tonsiupput

Uiluit	Nuuk	-	720	264
	Aqajaruani	Aalisartoqassanngitsoq	0	0
	Attu	-	400	337
	Sisimiut kujataa (Saqqaq)	-	400	13
	Sisimiut avannaa (Kangaarsuk)	-	700	0
	Nassuttuumi	-	300	0
	Kitaata sinnerani	-	Killeqanngitsumik aalisartoqassasoq	0
Kapisillit⁷⁰	Kitaata avannaanut	Aalisartoqassanngitsoq	11	11
	Kitaata kujataanut	Aalisartoqassanngitsoq	16	17
	Tunumut	Aalisartoqassanngitsoq	3	0,63
Nipisat arnarluit	Kitaani	1.475,3	1.475,3	1.223

⁷⁰ Sumiiffnut pingasuuusunut tamanut pisassiissutit NASCO-mi suleqatigiinneq naapertorlugu aalajangersarneqarput. Nunarput tamakkerlugu agguataagassatut TAC 30 tonsinut aalajangiunneqarpoq.

ILANNGUSSAQ 3: PISASSIISSUTINIT ANNERTUSSUTSINIK AGGUATAARINEQ, 2022

Nunani tamalaani peqatigisanut agguassereernermi 2022-mi kalaallit umiarsuaatileqatigiit angallatillu avataasiortut akornanni pisassiissutinit annertussutsit agguassassat. *Annertussutsit sinneruttut* tassaapput annertussutsit kalaallit ingerlatseqatigiiffiutaannut agguanneqartussat.

Aqutsiveqarfik	Aalisagaq	Annertussutsit sinneruttut	Aallarniutaasumik pisassiissutit	RUS	NOR	EU	FRO	CAN ⁷¹
Kitaani	Rajat	111.177	115.000			2.600		1.223
	Qalerallit Kujataata kitaani	5.237,5	9.092,5	705	900	2.250		
	Qalerallit Avannaata kitaani	8.547,5	9.092,5 ⁷²	445			100	
	Tupissutit	910	1.000			90		
Tunumut	Rajat	2.000	6.850			4.850		
	Qalerallit	3.870	10.020 ⁷³	600	375	4.950	225	
	Suluppaakkat itisoormiut	1.055,5	3.185,5	100	500	1.530		
	Tupissutit	760	1.000	150		90		
	Nataarnat	970	1.000		30			
	Tingittuut	485	1.500	540		475		
Kitaani Tunumilu	Ammassat (Grl/Isl) ⁷⁴	66.007	135.630			69.623		
	Saarullit	21.630	27.430	1.350	1.950	2.500		

⁷¹ Uumasoqatigit Canadalu avinneqarnikummata MSC-mit piumasaqaataavoq pisassiissutinik agguataarinissamik isumaqtigissuteqartoqarnissaata tungaanut Canadap pissaanik immikkoortitsisarnissaq.

⁷² MSC-mit piumasaqaammut atatillugu Nunatta kitaata avannaani qaleralinnik avataaniittunik 252 tonsinik Qanaap eqqaanut immikkoortitsinissaq Naalakkersuisut aalajangernikuuat.

⁷³ Islandimik isumaqtigissut malillugu 26.650 tonsiusunit Nunatta pissai 2022-mi 10.020 tonsiupput

⁷⁴ Piffissap ingerlanerani ilisimatuussutsikkut siunnersuineq tunngavigalugu. Taamaammat inaarutaasumik siunnersuineq januar/februarimi saqqummiunneqparat tamanna allannguuteqarsinnaavoq. Uagut pisassiissutaatitta 7,7 %-ii angullugit Nunarput EU-mut neqerooruteqassaaq.

Nunat tamalaat imartaanni	Saarullernat	4.076	4.076 ⁷⁵
	Raajat, Svalbard	Ullut aalisarfiit 450-it	Ullut aalisarfiit 450-it
	Suluppaakkat ikerinnarsiorput (NEAFC)	0	0
Norge	Saarulliit	4.000	4.000
	Saarullernat	750	750
	Saarulliusaat	650	650
	Saniatigut pisat	425	425
Rusland	Saarulliit	3.691	3.691
	Saarullernat	250	250
	Saniatigut pisat	Annertunerpaamik 10 %	Annertunerpaamik 10%
Savalimmiut	Ammassassuit	6.500	6.500
	Saarullernat	14.700	14.700

⁷⁵NEAFC-imut pisassiissutit tamarmik savalimmiut nunanullu tamalaat imartaani aalsarneqarsinnaapput.